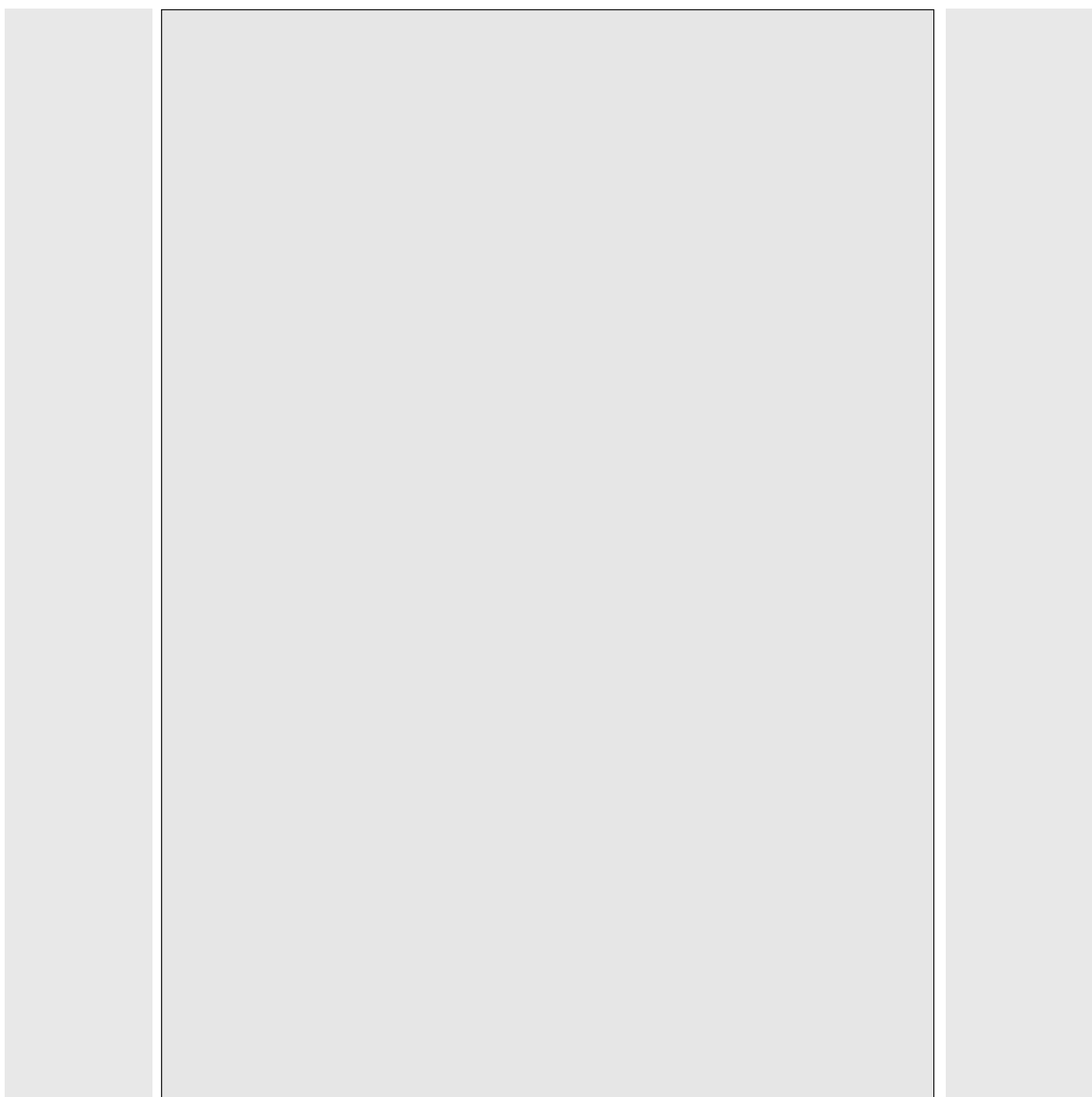

16. ČÍSLO / III. ROČNÍK

4,- Kč

16. DUBEN 1995

PANNA MARIA V ŽIVOTĚ ZASVĚCENÝCH OSOB

JAN PAVEL II. PŘI GENERÁLNÍ AUDIENCI 29.3.1995)

1. Vztah, jaký má každý věřící k Nejsvětější Panně kvůli jejímu spojení s Kristem, je mnohem víc vyhraněn v životě zasvěcených osob. Jde o podstatný rys jejich spirituality, mnohem jasněji vyjádřený v samém názvu některých institutů, které přijímají Marino jméno, aby se nazývaly „synové“ nebo „dcery“, „služebníci“ nebo „služebnice“, „apoštolové“ nebo „apoštolky“ atd. Hodně z nich uznává a prohlašuje, že svazek s P. Marií je zvláště zakořeněn v tradici jejich učení a zbožnosti již od počátku. Všichni jsou přesvědčeni, že přítomnost P. Marie má základní důležitost jak pro duchovní život každé jednotlivé zasvěcené duše, tak pro trvanlivost, jednotu, pokrok celé komunity.

2. Jsou pro to solidní důvody v samém Písmu svatém. Při Zvěstování je Maria andělem Gabrielem nazvána gratia plena (kecharitoméne: Lk 1,28) s výslovným odkazem na svrchované a nezasloužené působení milosti (srv. encyklika Redemptoris Mater, 7). Maria byla vyvolena v síle zvláštní božské lásky. Je-li celá Boží a žije pro Boha, pak je tomu tak proto, že předtím byla „vzata Bohem“, který z ní chtěl vytvořit výsadní místo svého vztahu k lidstvu ve Vtělení.

Maria tedy připomíná zasvěceným, že milost povolání je projev přizně, který si nezasloužili. Bůh je miloval napřed (srv. 1 Jan 4,10.19) z moci nezasloužené lásky, která v nich musí vyvolávat důkazy (touhu vzdávat díky).

Maria je také vzorem, jak má lidský tvor přijímat milost. Sama milost v ní vytvořila „ano“ vůle, svobodné přilnutí, vědomou ochetu „fiat“, která jí vedla ke stále více se rozvíjející svatosti během života. Maria nikdy nekladla tomuto vývoji překážky; vždy se řídila vnuknutími milosti a Boží záměry přijala za své. Vždy spolupracovala s Bohem. Zasvěcené učí svým příkladem, aby nepromrhávali nic z přijatých milostí, aby dávali stále velkodušnější odpovědi Bohu, který se jim dává, aby se dávali inspirovat, pohnout a vést Duchem svatým.

3. Maria je ta, „která uvěřila...“, jak to vyznává její příbuzná Alžběta. Tato víra jí umožňuje spolupracovat na dovršení Božího plánu, který se jevil podle lidských předpokladů „nemožný“ (srv. Lk 1,37); a tak se uskutečnilo tajemství příchodu Spasitele na svět. Velikou zásluhou Nejsvětější Panny je to, že spolupracovala na jeho příchodu způsobem,

o němž sama, stejně jako ostatní smrtelníci, nevěděla, jak by mohl být uskutečněn. Uvěřila a „Slovo se stalo tělem“ (Jan 1,14) působením Ducha svatého (srv. enc. Redemptoris Mater, 12-14).

I ti, kdo přijmou povolání k zasvěcenému životu, mají zapotřebí velké víry. Aby se někdo zavázal jít cestou evangelních rad, potřebuje věřit v Toho, který jej volá, aby je žil, a stejně věřit ve vyšší osud (určení), které nabízí. Aby se někdo zcela oddal Kristu, je třeba uznat v Něm Pána a svrchovaného Učitele, který může požadovat všechno, protože může vykonat všechno, aby se stalo skutečností to, co požaduje.

Maria, vzor víry, vede tedy zasvěcené po cestě víry.

4. Maria je Panna panen (Virgo virginum). Už od prvních století církve je uznávána za vzor zasvěceného panenství.

Mariina vůle uchovat panenství je překvapující v prostředí, kde tento ideál nebyl rozšířen. Její rozhodnutí je plodem zvláštní milosti Ducha svatého, který jí otevřel srdce pro touhu zcela se obětovat Bohu tělem i duší, a uskutečnit tak svrchovaným a lidsky nemyšlitelným způsobem povolání Izraele k manželství s Bohem, aby mu patřil jako Boží lid zcela a výlučně.

Duch svatý ji připravil k jejímu mimořádnému mateřství skrze panenství, protože podle věčného Božího plánu měla při Vtělení přijmout Božího Syna panenská duše. Mariin příklad dává pochopit krásu panenství a povzbuzuje povolané k zasvěcenému životu, aby šli touto cestou. Je na čase znovu zhodnotit panenství v Mariině světle. Je na čase znovu je předkládat chlapcům a děvčatům jako vážný životní plán. Maria posiluje svou pomocí ty, kteří se na ni vydají, dává jim poznat, jak je vznešené, když dají bezvýhradně své srdce Bohu, a stále upevňuje jejich věrnost i ve chvílích těžkostí a ohrožení.

5. Maria se po léta zcela věnovala službě svému Synu: pomáhala mu vyrůstat a připravovat se na jeho poslání v nazaretském domě i tesařství (srv. Red. Mat., 17). V Káně Galilejské po něm žádala, aby zjevil svou moc Spasitele a vyprosila jeho první zázrak ve prospěch novomanželů v obtížích (srv. tamtéž 18 a 23); vytyčila nám cestu dokonalé ochoty vůči Kristu slovy: „Udělejte, cokoliv vám nařídí“ (Jan 2,5). Na Kalvárii byla blízko Ježíšovi jako matka. Ve

večeřadle strávila v modlitbě s Ježíšovými učedníky dobu čekání na Ducha svatého, kterého On slíbil.

Ukazuje tedy zasvěceným cestu oddanosti Kristu v církvi jako rodině víry, lásky a naděje, a na její přímluvu dostávají úchvatné projevy svrchované moci jejího Syna, našeho Pána a Spasitele.

6. Nové mateřství, které bylo Marii uděleno na Kalvárii, je darem, jenž obohacuje všechny křesťany, ale má mnohem větší cenu pro zasvěcené. Jan, učedník, kterého Ježíš miloval, nabídl Kristu celé své srdce i všechny své síly. Když Maria slyšela slova: „Ženo, hle, tvůj syn“ (Jan 19,26), přijala Jana za svého syna. Pochopila také, že toto nové mateřství je otevřeno pro všechny Kristovy učedníky. Sdílí své ideály s Janem a se všemi zasvěcenými, a to umožňuje jejímu mateřství, aby se plně rozvinulo.

Maria se chová jako velmi pečlivá matka, která pomáhá těm, kteří darovali Kristu všechnu svou lásku. Přepečlivě se stará o jejich duchovní potřeby. Přichází na pomoc i komunitám, jak to často dosvědčují dějiny řeholních institutů. Jako byla v prvotním společenství (srv. Sk 1,14), tak ráda pobývá uprostřed všech komunit shromážděných ve jméno jejího Syna. A zvláště bdí nad tím, aby se stále milovali a aby jejich láska rostla.

Ježíšova slova k milovanému učedníkovi: „Hle, tvá matka!“ (Jan 19,27) nabývají zvláštní hloubku v životě zasvěcených osob. Vybízejí je, aby považovali Marii za svou matku a milovali ji, jako ji miloval Kristus. A zvláště jsou povolány k tomu, aby jí vzaly k svému domu, jako Jan „přijal Marii k sobě“ (doslovně: do svého domu, na svůj majetek - 19,27). Především jí musí udělat místo ve svém srdci a ve svém životě. Musí stále více rozvíjet svůj vztah k Marii, která je vzorem a matkou církve, vzorem a matkou komunity, vzorem a matkou každého z těch, které Kristus volá, aby ho následovali.

Milovaní, jak je krásné, úctyhodné a v jistém smyslu záviděníhodné toto výsadní postavení zasvěcených pod pláštěm a v srdci P. Marie! Prosme, abychom dosáhli toho, že ona bude s nimi stále a aby stále pronikavěji zářila jasná hvězda jejich života!

Přeložil Josef Koláček SJ,
Radio Vaticana 29. 3. 1995

MYŠLENKA NA NEDĚLI

NEBOJTE SE!

Zamyšlení nad úryvkem
Mt 28, 1-15

**Toto je den, který učinil Pán,
jásejme a radujme se z něho
(Žalm 117)**

Máš už doma své místo, které ti pomáhá odpoutat mysl a srdce od věcí i od starostí a usebrat se k vnitřní modlitbě? Dnes máš více než kdykoliv jindy důvod odebrat se tam a ponořit se do velkého tajemství radostné křesťanské naděje. Vezmi s sebou dnes i své drahé. Poproste společně Ducha svatého, aby otevřel vaše oči, uši i srdce pro pravé poznání a zavedl vás do místa největšího divu lidských i božských dějin. Přečti úryvek z Matoušova evangelia a vyprav se k Ježíšovu hrobu.

Po sobotě hlubokého smutku a nevýslovné prázdnoty svítá k nedělnímu jitru. Přidruží se k ženám, které tak časně ráno běží ven za město. Chceš znát důvod jejich neobvyklé cesty? Spěchají neohroženě za hlasem svého srdce. Události posledních dní zahrnaly učedníky do úkrytu. Tyto ženy naopak vyhnaly z domovů. Jejich láska je vede, aby byly vždy tam, kde je jejich Mistr. Vydržely pohled na jeho utrpení a smrt. Vyplakaly už všechny své slzy a nyní chtějí být první u jeho hrobu. Jsou to velké svědkyně lásky, která je neochvějně věrná za všech okolností. Hle, jak mnoho miluje ta, které bylo mnoho odpuštěno. Chápeš, proč Ježíš tak rád odpouští?

U hrobu je čeká překvapení. Naziraly na vojáky, kteří střeží hrob. Jejich postavy zpřítomňují ženám hrůzu pátečních scén.

Málo na tom, že Ježíše týrali a zabili, nedopřejí mu klidu ani v hrobě? Ale dříve než mezi nimi padlo první slovo, promluvilo samo nebe.

Sleduj pozorně, jak zapůsobilo andělovo zjevení. Otrlí suroví vojáci se kácejí k zemi v smrtelných mráčkách.

Slabým ženám se naopak dostává útěchy a povzbuzení. To, co rozhoduje, není naše vlastní moc a sebevědomí, ale vztah k jedinému Zdroji veškeré síly. Miluješ-li Ježíše upřímnou a nezištnou láskou, vždy a za všech okolností bude i pro tebe platit: *Vy se nebojte*. Zapamatuj si dobře tato slova a vyzbroj se jimi pro chvíle zkoušek, které čekají tebe i svět.

Andělé Boží jsou stále ku pomoci všem těm, kteří *hledají Ježíše, který byl ukřížován*.

Vstup s ženami do hrobu a přesvědč se na vlastní oči, jak bláhoví jsou všichni ti, kteří tvrdí, že Bůh je mrtev. Ježíšův hrob není hrobem mrtvých, ale živých. Můžeš se s ním opět osobně setkat, půjdeš-li tam, kam tě pozývá. Až jej potkáš, padni mu k jeho probodeným nohám. Všimni dobře jeho proměněných ran, raduj se z nich a dlouze, dlouze mu děkuj.

Všechno to, co jej mělo ponížít, zdrtit a zmařit, odstranit, stalo se znamením slávy. Vrací se k tobě, aby tě

osobně ujistil: *Neboj se*. Můžeš mu věřit. Říká ti to ten, který se ještě ve čtvrtek v noci svíjel v hrůzné osamocení. Přejde-li na tebe úzkost, *neboj se*. V pátek po něm šlapali a plivali jako po červu, jako by ani člověk nebyl. Dostane-li se ti jakéhokoliv pohrdání a ústrků, *neboj se*. Vzali mu všechno, i poslední kousek šatu, který mu utkala jeho Matka. Ocitneš-li se v té největší bídě, *neboj se*. Visel bezmocně na dřevě a vyprahlý, opuštěný, utýraný zemřel mezi lotry. Až přijde na tebe to největší utrpení, i to, které bude ústít do smrti, *neboj se*. Je tvoje láska schopna mu uvěřit?

Uznej, že nyní nemůže být nic důležitějšího, než hlásat vítěznou radost živoucího Spasitele našim bratřím. Přijmi jeho výzvu bezvýhradně jako věrné ženy a vystup ze svého úkrytu. Ježíš potřebuje mnoho svědků, kteří uvěřili. Je totiž velice mnoho těch, kteří byli svědky, a neuvěřili. Dostali za to mnoho peněz. Ti, kteří je podplatili, si koupili i vládce tohoto světa. Falešní svědkové mohou žít v bezpečí, ti praví budou svědčit tak, jak svědčil jejich Mistr: věrností Otcově vůli i za cenu utrpení, které má nekonečnou cenu právě v tom, že se změní v Jeho i naši slávu. Je to Boží cesta k záchraně světa, cesta radostné naděje.

Neboj se!

Bratr Amadeus

POJĎTE KE MNĚ VŠICHNI

Pokoj vám! Podívejte se na mé ruce a mé nohy. Dotkněte se a přesvědčte se (Lk 24,39). Jsem to já. Vytrpěl jsem všechno, co bylo zapotřebí, abych mohl dosáhnout slávy a připravit vám místo.

Znám váš hlad i vaši žízeň. Já jsem je vložil do vás, abyste hledali pravý pokrm a pravý nápoj, abyste našli pokoj pro vaše duše. Já jsem váš pokrm a já jsem váš nápoj. Udělejte mi místo ve svém srdci. Nemohu vstoupit tam, kde se nahromadilo a zabydlelo tolik jiných věcí. Nemohu vyplnit srdce, které miluje cokoliv více než mne. Nebojte se, že přijdete o to malé štěstí, které si pěstujete pro své potěšení. Jsou to jen bubliny. Zabírají mnoho místa, ale nic v nich není. Uvolněte místo ve svém srdci, a já je vyplním. Se mnou k vám vstoupí radost, která je dokonalá (J 17,24) a kterou jste dosud nepoznali.

Zasvětil jsem se zcela a bezvýhradně svému Otci. Nikdo nezná lepší cestu k radosti, než můj Otec, protože On sám je Radost a Tvůrce veškeré radosti. Nechal jsem se od Něho vést z nebe do Nazareta, od Betléma až do Jeruzaléma, přes večeřadlo a Getsemany až na Golgotu. Byla to trnitá cesta k velké radosti, která je pro všechny lidi (Lk 2,11). Byla to jediná cesta ke skutečné radosti. Zasvěťte se mi úplně, tak jak já jsem se zasvětil Otci. Povedu vás po cestě, kterou znám. Naučím vás radosti, které svět nerozumí a kterou vám svět nikdy nemůže dát. Chci mít mnoho zasvěcených duší, abych je mohl naplňovat, aby tak svět poznal, že jste moji a já jsem ve vás (srv. J 17,23).

Zasvěťte mi svou vůli. Kdybych vám nedal dar svobody, nemohli byste milovat. Ale můj Odpůrce vás naučil zneužívat to-

hoto daru, a tak vám ubližuje. Zasvěťte mi svou vůli, a já vás uvedu do pravé svobody. Naučím vás být poslušný tak, jak já jsem byl poslušný vůli svého Otce. Naučím vás nalézat a milovat Otcovu vůli. Naučím vás velké důvěře k Jeho záměrům a Prozřetelnosti. Kdo to pochopí, nalezne pokoj a dojde požeňání. Všechny vaše smutky a strasti pocházejí z toho, že hledáte jen svou vůli. Ale vy nevíte, co doopravdy potřebujete. Hledáte tam, kde nemůžete najít. Můj a váš Otec je dobrý a On ví, co potřebujete (Mt 6,33).

Zasvěťte mi svůj rozum. Dám vám svého svatého Ducha, a ten jej povede po cestách pravdy a skutečného poznání, které neprobouzí domýšlivost, pýchu a sebevědomí, ale pokoru a úctu. Čím dále vás povede, tím více budete poznávat ze svého stvoření Otcovu velikost a svou vlastní

Liturgická čtení v týdnu

nicotu. Odvedu vás z bludných cest, na které vás zavádějí ti, které obloudily jejich domněnky a jejichž myšlení falešné dohady zavedly na scestí (Sír 3,24). Naučím vás pravé moudrosti, kterou synové tohoto světa pokládají za bláznovství. Je to odlesk věčného světla, nezkalené zrcadlo Božího působení a obraz jeho dobrotivosti (Mdr 7,26).

Zasvěťte mi svou mysl. Pomohu vám, aby v ní zaujaly místo skutečné hodnoty místo bezduchých věcí. Chci být pánem vaší myslí, abyste se povznesli od lidských výmyslů a prodlévali již nyní se mnou před trůnem mého Otce. Chci, abyste pociťovali, že jsem s vámi ustavičně, chci provázet každou vaši myšlenku, abyste nikdy ani ve svém myšlení nebyli sami, protože Já jsem s vámi (Mt 28,20). Naučím vás, jak se obracet ke mně i uprostřed starostí a práce, pozvednu vás z vaší lopoty a dám vám spočinout v bezpečí mého klínu.

Zasvěťte mi své srdce. Odejmu vám z těla srdce z kamene a dám vám srdce z masa (Ez 36,26). Dám vám srdce citlivé a plné soucítí, ale současně statečné a plné šlechetnosti. Naučím vás radovat se s radujícími a plakat s plačícími, naučím vás tomu, co je jediným zdrojem mé radosti: rozdávat sama sebe.

Zasvěťte mi svého ducha. Nasytím vás vědomím, které převyšuje všechno pomýšlení. Na výšinách mé lásky poznáte, jak bláhové jsou všechny lidské pokusy povznést a rozšířit své vědomí mimo společenství Ducha svatého se mnou a s mým Otcem. Osvobodím vás od všech závislostí a temných sil, které vás spoutávají a táhnou nenávratně dolů. Já jsem vás stvořil pro sebe a mimo mne nenajdete pokoj.

Zasvěťte mi své smysly. Ochráním vás před záplavou dojmů, které vám zahlušily obraz skutečného poznávání. Otevřu vaše smysly pro vnímání té krásy, která vychází z ruky mého všemohoucího Otce. Učíním vás vnímavými pro skrytou bolest, slabost a smutek, naučím vás usebranosti, která vás bude pozvedat i uprostřed hluku a zmatku do bezpečí a míru mého božského Srdce.

Zasvěťte se mi zcela. Naučím vás prave chudobě ducha i uprostřed majetku a bohatství. Vyvedu vás z chamtivé touhy, abyste byli ne majiteli, ale správci svého jmění, které vám bylo dáno ke službě potřebným a nuzným.

Zasvěťte se mi a já vás naučím čistotě života a čistotě vašich manželských svazků. Posvětim vaši lásku, aby se stala obrazem věčného milování, které mě spojuje s mým nebeským Otcem.

Zasvěťte se mi bezvýhradně a naučím vás poslušnosti, ze které vzejde vaše vzájemná úcta a vaše panování proměním
(Pokračování na str. 6)

Neděle 16. dubna - 1. čt.: Sk 10,34a.37-43
Slavnost Zmrtvýchvstání Ž: 118(117),1-2.16ab+17.22-23 odp.: 24
Páň 2. čt.: Kol 3,1-4 nebo 1Kor 5,6b-8
sekvence Ev.: Jan 20,1-9

Pondělí 17. dubna - 1. čt.: Sk 2,14.22-32
Pondělí Ž: 15,1-2a+5.7-8.9-10.11 odp.: 1
v okt. velikonočním Ev.: Mt 28,8-15

Úterý 18. dubna - 1. čt.: Sk 2,36-41
Úterý Ž: 32,4-5.18-19.20+22 odp.: 5b
v okt. velikonočním Ev.: Jan 20,11-18

Středa 19. dubna - 1. čt.: Sk 3,1-10
Středa Ž: 104,1-2.3-4.6-7.8-9 odp.: 3b
v okt. velikonočním Ev.: Lk 24,13-35

Čtvrtek 20. dubna - 1. čt.: Sk 3,11-26
Čtvrtek Ž: 8,2a+5.6-7.8-9 odp.: 2ab
v okt. velikonočním Ev.: Lk 24,35-48

Pátek 21. dubna - 1. čt.: Sk 4,1-12
Pátek Ž: 117,1-2+4.22-24.25-27a odp.: 22
v okt. velikonočním Ev.: Jan 21,1-14

Sobota 22. dubna - 1. čt.: Sk 4,13-21
Sobota Ž: 117,1+14-15.16ab-18.19-21 odp.: 21a
v okt. velikonočním Ev.: Mk 16,9-15

Breviář pro laiky

Uvedení NE PO ÚT ST ČT PÁ SO
do první modlitby dne 16. 4. 17. 4. 18. 4. 19. 4. 20. 4. 21. 4. 22. 4.

Antifona	471	482	482	482	482	482	482
Žalm	786	783	784	785	786	783	784

Ranní chvály

Hymnus	471	471	471	471	471	471	471
Antifony	472	472	472	472	472	472	472
Žalmy	813	813	813	813	813	813	813
Kr. čtení a zpěv	473	483	488	494	499	504	509
Antifona k Zach. kantiku	473	483	489	494	499	504	509
Prosby	473	483	489	494	500	505	509
Záv. modlitba	474	484	489	495	500	505	510

Modlitba během dne:

Hymnus	482	482	482	482	482	482	482
Antifony	474	484	490	495	500	505	510
Žalmy	474	484	490	495	500	506	510
Krátké čtení	476	486	492	497	502	507	512
Záv. modlitba	474	484	489	495	500	505	510

Nešpory: SO

Hymnus	466	477	477	477	477	477	477
Antifony	466	478	478	478	478	478	478
Žalmy	466	478	478	478	478	478	478
Kr. čtení a zpěv	468	480	487	493	498	503	513
Ant. ke kant. P. M.	469	480	487	493	498	503	513
Prosby	469	480	488	493	498	503	513
Záv. modlitba	474	474	484	489	495	500	515

Kompletář	1242	1242	1238	1242	1238	1242	1238	1238
-----------	------	------	------	------	------	------	------	------

Mariánské oázy

BOHOSUDOV

Nedaleko lázní Teplice v severních Čechách leží mariánské poutní místo BOHOSUDOV. O vzniku této mariánské oázy možno povědět toto:

Za husitských válek zde byly rozsáhlé a husté lesy. Do nich se ukrylo několik řeholnic z kláštera ve SVĚT-CI u BILINY. Podařilo se jim utéci z kláštera, který husité zapálili. Ostatní řeholnice zahynuly v plamenech. Při útěku jedna řeholnice vzala s sebou 15 cm vysokou sošku Bolestné Rodičky Boží z pálené hlíny, kterou před lety dovezl nějaký člověk až z Palestiny a daroval ji zmíněnému klášteru. Řeholnice se při životě udržovaly trochou jídla, které jim tajně přinášeli katolíci z nedaleké Krupky. Jak husité postoupili dále na sever, zmocnili se Krupky a řeholnice, jedna po druhé, umíraly hladem. Poslední z nich ukryla sošku Bolestné Panny Marie do dutiny staré lípy.

Roku 1426 husité porazili křižáky u Ústí nad Labem. Po bitvě katolíci z Krupky posbírali mrtvé křižáky a pohřbili je v hromadném hrobě. Někdy po roce 1434 se na tomto místě jedna dívka ještě se dvěma občany modlili za padlé. Pak dívka začala vyžínat trávu na hrobě, když náhle se jí had ovinul kolem ruky. Děvče vykřiklo, had se odvinul a odplazil se na blízkou lípu, kde zmizel v dutině. Oba přítomní přiskočili k dutině, aby hada zabili. Jaké však bylo jejich překvapení, když uviděli sošku Panny Marie Sedmibolestné. Nález oznámili duchovnímu správci v Krupce a bylo rozhodnuto, že se nad hrobem padlých křižáků vystaví dřevěná kaple a do ní se umístí nalezená soška.

Velká dřevěná kaple a kaplička nad vodou sloužily až do roku 1443. V tomto roce dřevěná kaple nad hrobem křižáků byla nahrazena větší kaplí, a to zděnou.

Ale ani ta nestačila pojmout všechny návštěvníky. Proto v roce 1507 ji dal rozšířit nejvyšší kancléř českého království, pan Albrecht Libštejnský. Původní kapli ponechal jako presbytář a k ní přistavili chrámovou loď. Takto vzniklá nová svatyně byla vysvěcena r. 1515.

R. 1590 nechal pan Jiří ml. z Lobkovic prostor kolem obehnat vysokou zdí a při ní dal postavit sedm menších kaplí, zasvěcených sedmi bolestem P. Marie. Rovněž malinkou kapličku nad pramenem, která až dosud byla ze dřeva, nahradil zděnou kaplicí. Všechny tyto stavby pak

odevzdal do správy chomutovským jezuitům.

R. 1618 se vypravil do Bohosudova dávný nepřítel mariánského kultu, protestantský šlechtic Ignác Kekule ze Stradonic, aby mariánskou úctu zničil roztlučením sošky Panny Marie Bolestné. O tom se dozvěděl rektor jezuitské koleje v Chomutově Daniel Stigelius; v přestrojení dojel do Bohosudova, odsloužil mši svatou a stačil zabalit sošku a utéci. Za krátký čas dojel do Bohosudova Kekule se svými lidmi, sošku nenalezl a musel odejet s nepořízenou. Rektor Stigelius uložil bohosudovskou sošku do sklepení děkanského chrámu v Chomutově. Teprve až po smrti Kekulové r. 1622 byla soška vrácena.

Po třicetileté válce, kdy byla soška čtyřikrát ukrývána před zlobou nepřátelských vojsk, byl bohosudovský kostel i kapličky velmi zchátralé. Během 17. století postupně zbořeny a na jejich místě budovány různými šlechtickými rody a městy kaple prostrannější, zakončené menšími věžemi.

Ke staré obvodní zdi z roku 1590 byla ke konci 17. století přistavena krytá, široká chodba, vyzdobená obrazy z dějin Bohosudova.

Teprve v letech 1702 až 1706 bylo přikročeno ke stavbě nového poutního kostela. Stavba byla zaplácena vdovou paní Marií Annou z Bleilebeny, která na ten účel věnovala všechny statky, které její zemřelý manžel r. 1622 dostal od císařské komory

jako konfiskát majetku Ignáce Kekuleho. Tento nový chrám byl vysvěcen r. 1706. Je 52 metrů dlouhý, široký 25 metrů a má dvě sličné věže.

Bohosudova si velice vážil litoměřický biskup Josef Gross. Roku 1924 zde uspořádal mezinárodní mariánský kongres a při této příležitosti vymohl v Římě povýšení bohosudovské poutní svatyně na „BASILIKU MINOR“ /"menší baziliku"/. Povýšení podepsal tehdejší papež Pius XI.

Bohosudov býval mariánským poutním místem Němců. Po jejich odsunu Bohosudov osířel. Přestaly hromadné poutě, poutní objekty chátraly, ba v roce 1966 byl chrám hanebně zneuctěn krádeží, neboť byla ukradena Mariina milostná soška. Zlodějovi nešlo o sošku, ale o zlatý tenký plech, který sošku přikrýval tak přílehavě, že na plechu byly vytvořeny všechny detaily malé sošky. Veřejná bezpečnost zloděje brzy vypátrala a soška byla vrácena na své místo.

V posledních letech začínají Bohosudov poutníci opět navštěvovat. Jsou to naši čeští katolíci. Přicházejí a přijíždějí sem ve stále větším počtu uctít Pannu Marii Bolestnou a shlédnout překrásný chrámový interié, plný uměleckých dřevorezeb, rádi procházejí kaplemi a v kryté chodbě si z obrazů čtou dějiny této mariánské oázy.

P. Oldřich
(foto archiv autora)

POJĎTE KE MNĚ VŠICHNI

(Dokončení ze str. 4)

v trvalou vzájemnou službu lásky a oddanosti.

Chci, abyste takto zasvěcení žili uprostřed světa jako záruka budoucích pokolení mně zasvěcených srdcí. Z duší mně zasvěcených učiním sůl a světlo této země.

Zasvěťte mi děti, které se v teple mateřského lůna chystají vstoupit na tento svět. Chci je již nyní zahrnout bezpečím a láskou, jakou mě zahrnovala moje nečistší Matka.

Zasvěťte mi své novorozené. Nic není pro mne krásnějšího než jejich čistá srdce, ve kterých přebývám s obzvláštním zalíbením. Budu je chránit, aby zůstávala stále dětsky nevinná, prostá a krásná.

Zasvěťte mi své mládí. Chci, abyste prožili hlubokou Boží lásku a radost z lásky k bližním dřív, než lidská láska zaplaví vaše srdce, abyste poznali, že láska je darování, aby vás vaše milování ještě více přibližovalo ke mně a k mému Srdci.

Zasvěťte mi svou činnost a své povolání. Naplním vaše srdce svědomitostí,

šlechetností a obětavostí, aby se vaše práce stala službou lásky, kterou tak budete prokazovat mně ve vašich sestřích a bratřích.

Zasvěťte mi své radosti. Naučím vás rozlišovat ty, které jsou darem mého Otce, a ty, které vám nabízí Nepřítel. Naučím vás přijímat pravé radosti s ochotou obětovat je Bohu s touhou, aby On byl vaší jedinou radostí.

Zasvěťte mi své starosti, nemoci a utrpení. Spojím vaše trápení a slzy s mými. Postarám se, abyste mé břímě unesli a jho vás netížilo víc, než můžete snést. Vím dobře, co to znamená nést kříž, ponesu s vámi ten váš a budu vaše utrpení spolu s mým předkládat svému Nebeskému Otci jako výkupné za spásu světa.

Zasvěťte mi své stáří. Naučím vás trpělivosti, modlitbě a odevzdanosti, učiním z vás své pomocníky, kteří svými modlitbami a obětmi podpírají paže mých kněží, aby neumdlévaly v modlitbě a práci. Dám vám pocítit, jak jste potřební i ve své bezmocnosti a opuštěnosti, neboť i já jsem byl bezmocný a opuštěný.

Zasvěťte se mi, i když jste hříšní a zlí.

Zasvěťte se mi takoví, jací jste. Jděte k Mé Matce Marii a učíte, cokoliv vám řekne (Gn 41,55). Ona vás přijme a dovede vás ke mně. Koho mi moje Matka představí, toho uzavřu do svého Božského Srdce. Hledám u všech bydliště, kde bych mohl přebývat. Otec mi řekl: V mých vyvolených zapušť kořeny (Sir, 24,8). Ne vy jste si mě vyvolili, ale já jsem si vyvolil vás (J 15,16). Blaze člověku, který mě poslouchá, který bdí u mých dveří (Př 8,35). Pojďte ke mně, kdo po mně toužíte, a nasýťte se z mých plodů. Už pomýšlení na mne je sladší než med. Kdo mě jdí, budou ještě po mně lačnět, kdo mě pije, budou po mně žíznit. Kdo mě poslouchá nebude zahanben (Sir 24,20-22).

Oheň jsem přišel hodit na zem, a co jiného chci, než aby se vznítily! (Lk 12,49). Já miluji ty, kdo milují mne (Př 7,11).

Zvu vás k sobě, protože nejste ze světa. Kdo miluje mne, toho bude milovat i Otec a já mu zjevím sám sebe (J 14,21). Pak se teprve vaše srdce bude radovat a vaši radost vám nikdo neodejme (srv. J 16,23).

Pojďte ke mně všichni!

VEL

ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNĚ NÁS NUTÍ ROZHODNOUT SE

Je-li pravdou, že evangelium nebylo napsáno jen pro lidi 1. století, ale i dvacátého století, je-li pravdou, že nutí lidi ke konfrontaci, k zaujetí stanoviska, pak vyvstává otázka, kam se my postavíme o velikonočním ránu, se kterými osobami či skupinami lidí se ztotožníme. Celé naše vědomí se tak stane otázkou a odpověď na ni musí každý sám.

Především si musíme všimnout, že Ježíšovo zmrtvýchvstání se setka-lo se skoro úplným odmítnutím. Nejdříve tu byly vlivné kruhy saducejů, „kteří tvrdili, že není žádné vzkříšení“ (Mt 22,23, Sk 23,6). Když se měl Pavel odpovídat před veleradou, využil chytře tohoto rozporu mezi farizeji a saduceji tím, že nastolil zásadní problém: „Pro naději ve vzkříšení z mrtvých jsem souzen“ (Sk 23,6). A hned propukl spor mezi farizeji a saduceji, který Pavlovi pomohl. S odpůrci vzkříšení měl už špatné zkušenosti z Athén. Když ve své řeči na Areopágu začal mluvit o tom nejdůležitějším, o Kristově zmrtvýchvstání, „jedni se posmívali, jiní řekli:“ - a cítíme to jako soucitný podtón - „Poslechneme si to někdy jindy“ (Sk 17,32). A tak jistě tehdy smýšlelo mnoho lidí v Jeruzalémě. V biblicko-historickém slovníku se o saducejích říká: „Zdá se, že saducej je často synonymum pro volnomyšlenkáře či dokonce nevěřícího.“ Vymřeli tito

saducejové? Myslím, že je jich dnes mnoho. Nebo k nim dokonce patříme? Kdo zpochybňuje vzkříšení jako takové, zpochybňuje především vzkříšení jednotlivce, tedy i vzkříšení Ježíšovo.

Trochu jinak je tomu s velekněžími a staršími. Věřili ve vzkříšení z mrtvých, přinejmenším na konci časů. Ale tento zde, tento Ježíš, nesměl být za nic na světě vzkříšen. Musel zůstat mrtvý jako psanec a vyhnanec. A tak dají peníze vojákům, aby vyrukovali se lži: Když jsme spali, přišli v noci jeho učedníci a ukradli mrtvolu (Mt 28,13 a násl.). Stále budou lidé, kteří prohlašují: Nevěříme na zázraky, protože nesmějí žádné být. A stále budou lidé, kteří kvůli kariéře či penězům zapřou své přesvědčení a budou říkat to, co se od nich vyžaduje.

Není tomu o mnoho jinak ani u Pánových učedníků. Jeden nám připadá úplně moderní: „Neuvidím-li v jeho ruce stopy po hřebech a nevložím-li do nich svůj prst a svou ruku do jeho boku, neuvěřím“ (Jan 20,25). Tento Tomáš má hodně následovníků. Nejraději by tajemství víry rozčlenili podle matematicko-fyzikálních zákonů a nepozorují, že se tu jedná o dvě různé roviny, vzájemně neporovnatelné. Ale co je pozoruhodné, Kristus se podrobuje experi-

mentu: „Vlož svůj prst sem, pohled na mé ruce a vlož svou ruku do rány v mém boku. Nebud' nevěřící, ale věřící“ (Jan 20,27).

Dva z okruhu učedníků ztělesňují masu lidí, kterým jsou věci nadpřirozené vcelku lhostejné. Byli otřeseni onoho rána sdělením žen, že Ukřižovaný žije. Ale protože ho neviděli, vydali se na cestu a klidně šli do Emauz. Neměli přece počkat, až by se všechno vyjasnilo? Vždyť se jednalo - to ví Bůh - ne o nějakou maličkost, ale o věc nejdůležitější. Ale což není i dnes mnoho, velmi mnoho lidí, kteří se tu a tam setkají s nadpřirozenem, ale kteří se neobtěžují hledat dál, pátrat dál, aby se dobrali základu věcí? Povrchnost!

Divíme se ještě, že poselství anděla, které ženy přinesly jedenácti, bylo odmítnuto jako prázdné, pošetilé tlačání? (Lk 24,11) - „Nevěřili jim,“ říká se u Lukáše. Ale těch jedenáct mělo něco, co jiní neměli. Byla to ochota dát se přesvědčit, pokud budou důvody dost pádné. A důvody byly rozličné: pro Jana to byly okolnosti uvnitř hrobu, pečlivě svinutá rouška - při krádeži nebo čemkoli podobném by se s tím nikdo neobtěžoval - a proto uvěřil (Jan 20,8); pro Magdalenu to byl důvěrně známý zvuk jeho hlasu, kterým ji oslovil jménem (Jan 20,16); pro ostatní, ☺

• když s nimi mluvil, když - v Emauzech - lámal chléb, když - v Jeruzalémě - před jejich očima snědl kousek pečené ryby. Co ještě měl udělat, aby své lidi přesvědčil o svém vzkříšení? Snažíme se přesně sledovat různá zjevení Zmrtvýchvstalého a většinou jich napočítáme jedenáct až dvanáct. Ale málo si všímáme toho, co Lukáš mezi mnoha důkazy výslovně říká: „zjevoval se jim po 40 dní a mluvil o Božím království.“

A tady se děje něco mimořádného. Když se jeho učedníci probojova-

li k víře v jeho vzkříšení, jako by jim spadly šupiny z očí. Vyložil jim smysl, aby rozuměli Písmům: „Tak je psáno, aby Mesiáš trpěl a třetího dne vstal z mrtvých“ (Lk 24.45). A to jim dává sílu, aby předstoupili před židy i pohany a vyznali: Bůh ho vzkřísil (Sk 2,24) a my jsme toho svědky (tamtéž 3,15). A tato radostná zvěst došla i k nám - a ještě víc: křtem i eucharistií jsme pojeti do Ježíšova vzkříšení, abychom i my začali nový život. Nedejme se tedy oklamat moderními saduceji, kteří nevěří ve

vzkříšení, staršími a velekněžími, kteří by ho chtěli navždy zahnat do hrobu, těmi, kdo za peníze prodávají své přesvědčení, věčně lhovými, kteří nejdou věci na kloub, věčně pochybujícími, kterým žádný argument nestačí. Věříme ve Zmrtvýchvstalého, který své církvi dává stále nové velikonoce až do dne, kdy s jeho návratem nastanou velikonoce věčné.

Biskup Dr. Rudolf Graber

NADĚJE LITEVSKÉ GOLGOTY

„Hora křížů“ říká, že národ chce svobodu

Jonzas Kriaciunas s těžkým křížem přes rameno stoupá na malý kopec. Je chladný jarní den velikonočního týdne. Tady na „Kryziu“, na „hoře křížů“ blízko města Siauliai, uprostřed Litvy, studeně fouká vítr v rovné krajině, ze které jako pomník ční jenom „hora křížů“.

Jonzas Kriaciunas nejde sám. Jde s ním jeho žena a synovec se svou rodinou. „Vždycky je důvod postavit sem kříž“, míní Jonzas Kriaciunas, protože pro Litevce je „hora křížů“ něco jako zeď nářků, symbolická Golgota, kde skládají své prosby, své starosti, své nářky a naléhavé potřeby.

Každý den se „hora křížů“ rozrůstá. Stále víc křížů je stavěno na kopci u města Siauliai - a přece zde nejsou pochováni žádní mrtví. Kříže spíš připomínají početné oběti cizích dobyvatelů Litvy. Ty, kdo padli při povstáních proti carské vládě, kdo zemřeli za německé okupace, ale i odvezení a zavraždění stalinskou diktaturou sovětského režimu. Tenkrát, za Stalina, se skoro čtyři procenta obyvatel Litvy dostala do sibiřských pracovních táborů. A pro ně zřídili litevští věřící tyto kříže, jako upomínku a stálou modlitbu.

Kopec u Siauliai byl kdysi utvořen lidskýma rukama. Do 16. století sloužil jako obranné postavení v boji proti „nositelům mečů“, jak tehdy Slované říkali rytířskému řádu. Řád německých rytířů se tehdy snažil o upevnění své pozice na Baltu. Když se však museli vzdát své mocenské pozice, hrad upadl.

První kříže byly na kopci u Siauliai vztyčeny už ve druhé polovině 19. století, krátce poté, co ruská carská vojska potlačila povstání Litevců proti cizí nadvládě. Tento boj za svobodu trval více než 30 let, od r. 1831 do r. 1863, než došlo k úplné porážce. Už tehdy byla „hora křížů“ mo-

cipánům trnem v oku.

Ale hlavně za Stalina se ruští mocipáni stále znovu pokoušeli zničit „horu křížů“. Mnohokrát byly kříže pokáceny, ale vždycky přes noc vstaly nové kříže na témže místě.

Od té doby, kdy Litva v březnu 1990 vyhlásila nezávislost a tuto nezávislost prosadila bez použití zbraní ve „zpívající revoluci“ proti sovětským vojákům, se „hora křížů“ dále rozrostla.

Jonzas Kriaciunas a jeho rodina přivezli kříž, asi 2,5 m vysoký, ze své vesnice Panevezys. Zhotovil jim jej přítel truhlář a rodina teď vsazuje velký kříž do černé země kopce - kde ještě je místo.

Tak stále přibývá křížů na kopci, kterému autoři turistických průvodců dali zvučný název „litevská Golgota“.

V září 1993 byl na hoře křížů i papež Jan Pavel II. V přítomnosti asi 300 000 lidí slavil na úpatí kopce bohoslužbu, v níž vzpomínal tisíce obětí stalinského panství. Jan Pavel II. mluvil k Litevcům o odsouzených, o lidech ve vězeních a v koncentračních táborech, o deportovaných na Sibiř či odsouzených k smrti. Přitom vzpomněl i na tři litevské biskupy, kteří byli po druhé světové válce stalinity zabiti, nebo zemřeli na následky trýznění.

„Samozřejmě, rány po padesátiletém sovětském panování nejsou ještě zhojeny,“ říká Václav Tamhevicus, světicí biskup v Kaunasu a prezident litevské Charity. „Zůstávají stopy v duších našich lidí. Nejsmutnějším dědictvím této doby jsou ti, kdo spolupracovali se sovětskou tajnou službou. Hodně z toho už bylo objasněno, ale většinu potřebných dokumentů si Sověti odvezli do Ruska.“

Mnoho lidí v Litvě hledá útěchu na „hoře křížů“. Už je jich bezpočet a často je zdobí růžence, řetízků a obětní dárky. Před sochou Matky Boží na vrcholku kopce se Klaudia Kriaciunas modlí za svou rodinu.

I z její rodiny byli odvezeni na Sibiř a rodina mohla po dlouhou dobu žít svou víru jen v podzemí.

Rozsáhlá dokumentace, pořízená za přispění světicího biskupa Tamhevicia, svědčí o pronásledování katolické církve za sovětského panství. Biskupové a kněží byli posíláni do vyhnanství, laici špiclováni, katolický ritus potlačován. I světicí biskup Tamh evicius, který tehdy pracoval pro jednu katolickou ilegální noviny, musel prožít léta v trestném táboře na Sibiři.

Ty časy už jsou, díky Bohu, pryč. Ale pořád mají lidé v Litvě velké problémy. Mnozí už nevědí, z čeho by měli žít. Protože se zánikem východního bloku padly i ekonomické vazby. Smlouvy už nemohly být splněny. Následkem byla ztráta statisíců pracovních míst.

Na parkovišti u „hory křížů“ zřídili Václav Serksniene a jeho bratr mobilní krámek. Z kufru své Lady prodávají menší kříže, mariánské obrázky, růžence a další devocionálie. Ale mohou nabídnout i „památky“ na dobu, kdy Litva ještě patřila k SSSR: rublovky, řády, stranické legitimace.

Obchod s křížky jde dobře. Václav Serksniene a jeho bratr jsou s dnešním dnem spokojeni, i když při chladném a větrném počasí je na „hoře křížů“ o něco klidněji.

Za slunečných, krásných dnů se stává, že na horu křížů vyrazí s křížem tisíce lidí. Protože lidé neztratili svou víru, i když západní sekularizační vlna zasahuje i do Litvy. Katolická církev si v Litvě po celou dobu ruské nadvlády zachovala svou pozici, která zůstala politicky nezávislá. Proto je dnes pro mnohé v zemi znamením naděje.

„Existuje hlad po víře,“ říká Václavas Aliulis, vedoucí katolického nakladatelství „Kataliku Pasaulis“. „Lidé v Litvě doufají v církev, která v dobách útisku vždycky stála na jejich straně!“

Christian Frevel

životu patřičnou svatodušní dynamiku. Kanovník František Lukeš při mši sv. ve svatováclavské kapli pražské katedrály sv. Víta, kterou sloužil biskup Karel pro ty, kteří byli v budoucím staroslavného Karolína svědky jeho vyznamenání, v promluvě řekl: „Přátelství, to je vítězství jeho života!“ V projevu, kterým po udělení zlaté medaile před vědeckou radou Karlovy univerzity sám oslavenec dal nahlédnout do hlubin svého otcovského srdce, přítomní slyšeli: „Medaile, kterou jsem přijal,“ řekl, „patří vám všem, všem, kteří jste mi pomáhali udržet pevné postoje v minulých dobách. Každý z vás by měl dostat kousíček této medaile jako výraz vděčnosti za službu mně prokázanou.“ To je biskup Otčenášek. Nechce mít všechno pro sebe, nechce všechno dělat sám. S těmito jasně vyznačenými křesťanskými postoji se staví do řady těch, kteří, jak nedávno řekl papež Jan Pavel II., budují kulturu života. Radujeme se ne ani tak z toho, že náš královéhradecký biskup dostal zlatou pamětní medaili od našeho Vysokého učení, ale radujeme se z toho, že ten, kterému byla svěřena pastýřská služba v našem východočeském regionu, nás neúnavně povzbuzuje k realizování ducha rodinnosti ve všech společenstvích, ve všech pracovních kolektivech, v oblasti politiky, hospodářství, kultury i v našich farních společenstvích. „Nechceme-li, aby jedinou a hrozivou alternativou všelidské spoluzodpovědnosti, všeobecné tolerance, ba kristovské solidarity, byl jen atomový popel po nějakém hrozném celosvětovém konfliktu, je třeba myšlenku rodinnosti uvést do všednosti života nás všech.“ Tento slavnostní den nebyl ani tak významný pro Otce biskupa Karla. Byl důležitý také proto, že on, nástupce apoštolů, mohl na místech, kde se rodí a pulzuje duch kultury národa, nechat zaznít to, co právě potřebuje slyšet dnešní člověk, který i přes svou unavenost touží po transcendentnu a osvobodil svou svobodu od všeho, co spoutává jeho srdce i ducha a zbaňuje ho lidské důstojnosti a přátelství s Bohem.

-HK-

Jeviště dějin je plné neuvěřitelných paradoxů. V toku jednotlivých událostí se člověk představuje ve své křehkosti někdy víc, jindy méně. Mnohé se dá těžko hodnotit na vahách lidské spravedlnosti. A je toho tolik, co je v dějinách neprůhledné, nepoznané, záměrně zkreslené a nepochopené. Jsou ale události, které vnášejí do tohoto nepřehledného labyrintu jasno. Jsou mezníkem, který spojuje to minulé s přítomným a člověk v nich zachytí záblesk naděje pro budoucnost.

Ve staroslavném Karolinu přijal od rektora naší Almae Matris Univerzity Karlovy v Praze zlatou pamětní medaili u příležitosti svých životních jubileí mons. Karel Otčenášek, královéhradecký sídelní biskup. Ocenění vskutku spravedlivé. Nikdo ho nebude muset v budoucnu přehodnocovat. Jeho celoživotní věrnost církvi, národu, diecézi a svému přesvědčení, a to i v dobách internace, vězení, nucené práce, ponižujících ústrků, to je hodnota, která se nedá jen tak snadno přehlédnout a zapomenout. Zůstává potřebným věnem do dalších let nás všech. Biskup Otčenášek přijal tuto poctu od instituce, kde není křesťanský duch samozřejmostí, a to je zvlášť potěšitelné a je to i příslib pro vytváření dobrých vztahů mezi církví a státem v letech příštích. Primátor města Hradce Králové, ing. Martin Dvořák, poslal panu biskupovi gratulaci, ve které mimo jiné píše: „Jsem

dokonale přesvědčen, pane biskupe, že se Vám takové cti dostalo zcela po zásluze, a jako primátor města mohu být jen hrdý a šťastný na to, že tak vynikající osobnost, jakou jste a jakou ve Vás vidí rovněž Univerzita Karlova, spravuje právě tuto diecézi a žije právě v našem městě.“ Děkan teologické fakulty v Praze dr. Wolf, když biskupa z Hradce Králové akademickému shromáždění představoval, řekl: „Mons. Otčenášek byl jedním z orientačních bodů v totalitním temnu. Jeho ocenění je dalším významným kaménkem v mozaice událostí Východních Čech.“ Idea rodinnosti, myšlenka univerzálního přátelství a smíření, to je životní projekt tohoto věrného syna Římskokatolické církve, velkého vlastence a muže pevné víry a vždy doufající naděje. Tento nevšední, ale přece evangelní program, s nímž je Otec Karel bytostně spojen tělem i duší, je spolehlivým klíčem k rozvázání všech bolestných traumat lidských dějin a pomáhá překonávat nemalé těžkosti v mezilidských vztazích. Myšlenka přátelství není pro našeho oslavence vidinou, která se nedostupně vznáší nad událostmi světa jako fata morgána. Jeho životní postoje, šíře i hloubka jeho apoštolské činnosti, pilnost, houževnatost, zájem o každého, s kým se kdekoli kdykoliv setkal, typická, ničím nestrojená zbožnost a stálá připravenost vydat všechny své síly do služeb evangelia, to dává jeho

Nová encyklika papeže Jana Pavla II. má název *Evangelium vitae* (Evangelium života) a byla vydána v den slavnosti Zvěstování Páně 25. března 1995.

V úvodu je zdůrazněna nesrovnatelná hodnota lidské osoby a hovoří se o nových hrozbách vůči lidskému životu.

Vlastní encyklika má 4 kapitoly. Kdo si přečte jejich názvy i výběr biblických veršů s jejich podtextem, pozná, jak silnou a naléhavou výzvou je tato syntéza myšlenek, týkající se nejnaléhavější otázky současného lidstva.

I. kapitola: Prolitá krev tvého bratra křídí ke mně ze země

- "Kain povstal proti svému bratru Abelovi a zabil jej" (Gn 4,8): kořeny násilí proti životu

- "Cos to učinil?" (Gn 4,10): Zatemnění v chápání hodnoty života.

- "Cožpak jsem strážcem svého bratra?" (Gn 4,9) - zvrácená idea svobody.

- "Budu se muset skrývat před tvou tváří" (Gn 4,14) - zatemnění ve vztahu mezi člověkem a Bohem.

- "Krev, která nás očisťuje" (Žid 12,22-24): Ježíš, znamení naděje a pozvání na cestu

II. kapitola: Přišel jsem, aby měli život (křesťanské poselství o životě)

- "Ten život byl zjeven, my jsme jej viděli" (1 Jn 1,2): náš pohled je upřen na Krista, „Slovo života“.

- "Hospodin je má záštita a píseň, stal se mou spásou" (Ex 15,2): Život je vždy dobrem.

- "Ježíšovo jméno - učinilo toho člověka silným" (Sk 3,16): v nejistotách o lidském životě Ježíš ukazuje pojetí, které vede život k naplnění.

- "Máme být ve shodě s obrazem jeho Syna" (Řím 8,28-29): Boží sláva září na tváři člověka.

- "Kdo žije a věří ve mě, neumře navěky" (Jn 11,26): dar věčného života.

- "Za život člověka budu volat k odpovědnosti každého jeho bratra" (Gn 9,5): každý lidský život zasluhuje úctu a lásku.

- "Plodte a množte se, naplňte zemi a podmaňte si ji" (Gn 1,28): odpovědnost člověka za život.

- "Tys to byl, kdo utvořil mé ledví, v životě mé matky jsi mě utkal" (Ž 139,13): Důstojnost nenarozeného dítěte.

- "Uvěřil jsem, proto mluvím: Byl jsem velmi pokořen" (Ž 116,10): život ve stáří a v čase utrpení.

- "Ti kdo se ho drží, dojdou života" (Bar 4,1): od zákona z hory Sinaj k daru Ducha.

- "Budou hledět na toho, kterého probodli" (Jn 19,37): Evangelium života se naplňuje na stromě Kříže.

III. kapitola: Nezapíjejš

- "Chceš-li vejít do života, zachovávej přikázání" (Mt 19,17): Evangelium přikázání.

- "Za život člověka budu volat k odpovědnosti každého jeho bratra" (Gn 9,5): lidský život je posvátný a nedotknutelný.

- "Tvé oči mě viděly v zárodku" (Ž 139,16): zločin potratu.

- "Já usmrcuji a oživuji" (Dt 32,39): tragedie eutanázie.

- "Více je třeba poslouchat Boha, než lidi" (Sk 5,29) civilní právo a mravní zákon.

- "Miluj svého bližního jako sám sebe" (Lk 10,27): Podporovat život.

IV. kapitola: Mně jste to učinili

- "Vy jste lid, patřící Bohu, abyste rozhlašovali, jak veliké věci vykonal ten, který vás povolal ze tmy k svému podivuhodnému světlu" (1 Pt 2, 9): Lid Boží ve službě životu.

- "Co jsme viděli a slyšeli, zvěstujeme i vám" (1 Jn 1,3): hlásání evangelia života.

- "Děkuji ti za to, že jsi mě tak podivuhodně stvořil" (Ž 139,14): radostná odezva na evangelium života.

- "Co to pomůže, moji bratři, říkali někdo, že má víru, ale nemá skutky?" (Jak 2,14) - služba evangelium života.

- "Tvoje děti budou jako výhonky olivy kolem tvého stolu" (Ž 128,3): rodina jako „svatyně života“.

- "Žijte jako děti světla!" (Ef 5,8): potřeba transformace kultury.

- "To píšeme, aby naše radost byla úplná" (1 Jn 1,4): Evangelium života je určeno celému lidskému společenství.

Závěr encykliky je zaměřen na Matku Boží:

- "A ukázalo se veliké znamení na nebi: Žena oděná sluncem" (Zj 12,1): Mateřství Mariino a mateřství církve.

- "A drak se postavil před ženu, aby pohltil její dítě, jakmile se narodí" (Zj 12,4): Život je ohrožen silami zla.

- "A smrti již nebude" (Zj 21,4): sláva vzkříšení.

Encyklika je zakončena básnickou modlitbou k Panně Marii:

Ó Maria

zářivý úsvit nového světa,

Matko všeho živého,

tobě svěřujeme věci života:

Shlédni, ó Matko,

na nesmírný počet

děťátek, jimž nebylo dovoleno se

narodit,

chudých s těžkým životním údělem,

mužů a žen,

jež se stávají obětmi krutého násilí,

lidí starých a slabých, které zabíjí

lhostejnost nebo falešný soucit.

Uděl, ať všichni, kdo věří v tvého Syna

hlásají evangelium života

s důstojností a láskou

lidem naší doby.

Vypros jim milost

přijímat toto evangelium

jako dar stále nový,

ať jej s radostí vděčně slaví

celým svým životem.

Dej jim odvahu nést o něm svě-

dectví

rozhodným způsobem, v úmyslu budovat

spolu se všemi lidmi dobré vůle

civilizaci pravdy a lásky,

k chvále a slávě Boha,

Tvůrce a milovníka života.

Již zanedlouho bude Svatý otec Jan Pavel II. uprostřed nás. Bude se dívat na nás a my na něho. Nemělo by jít pouze o emotivní reakci, která je vůči papeži ze strany veřejích vždy silná a nadšená. Měli bychom si při pohledu na Sv. otce uvědomit, čím žije, co můžeme vyčíst z jeho tváře, co všechno leží na srdci tomu, kdo je nazýván „otcem veškerého lidu“, jak těžký kříž na něho neustále doléhá. Patříme-li k němu pravdivě a věrně, musí jít náš vztah k němu do větší hloubky: máme si uvědomit, co nám adresuje za naléhavé výzvy, kde a v čem potřebuje podepřít, jak je nutné, abychom prolomili bariéry své povrchnosti a lhostejnosti.

Je třeba vážně přijmout tuto encykliku a podle ní rozvíjet a obohacovat vlastní život rodiny a bližních ve světě a národě. Obsahuje tolik inspirovaných pramenících přímo z Božího slova, je lékem přesně aplikovaným na diagnózy smrtelných nemocí tohoto světa. I když překlad encykliky a její vydání vyžaduje vždy určitý čas, věřím, že i cestou tohoto stručného přehledu jasně vyvstává struktura celého poselství jako orientační mapa, ukazující cestu těžko schůdným terénem k cíli. Umožňuje předběžné seznámení, které později při podrobnějším studiu usnadní jeho pochopení a naplnování. K přípravě na setkání se Sv. otcem je velmi důležité, aby vzájemný pohled tváří v tvář byl obohacen o tuto reflexi, o znalost tohoto naléhavého poselství, kterým je encyklika Evangelium života.

Mons. Josef Hrdlička

Capoliveri (Livorno), 3. dubna 1994 (neděle velikonoční)

„Sdílejte dnes radost se svou nebeskou Maminkou, která prožívá blaženou hodinu zmrtvýchvstání syna Ježíše.

Veškerá má bolest se tiší a každá rána se zaceluje ve chvíli, kdy Ježíš v jasu svého oslaveného těla se ke mně přibližuje, bere mě do náruče, tiskne mne ke svému probodenému Srdci. Z něhovychází pramen oslňujícího světla a celou mě zahaluje a ponořuje do moře nesmírné blaženosti.

Jak je krásný můj Syn v jasu svého oslavného božského těla!

Už je vymazána vzpomínka na jeho potupené a zbité tělo, zbičované a zraněné, probodané trny a hřeby, ukřižované a zabitě, sňaté s kříže a pochované v hrobě.

Teď je jeho tělo plné energie a síly, září božskou krásou, uvolňuje zář a moc, vysílá paprsky nadpřirozeného světla, tvoří novou harmonii života a míru, otvírá se jako něžné pohazení k zacelení každé rány mé mateřské bolesti. Syn s Matkou jsou znovu spojeni v jediné radosti.

Je to velikonoční radost.

Je to radost, která zachvacuje celé lidstvo, zotavené podle Otcova plánu.

Je to *velikonoční radost*, která sestupuje na všechno stvoření, obnovené a vykoupené jeho krutou obětí.

Je to *velikonoční radost*, která sáhá až do hlubin, aby vysvobo-

dila z temnoty smrti duše všech čekajících spravedlivých.

Je to *velikonoční radost*, pronikající do všech lidí, kteří se navrátili jako děti do náruče nebeského Otce.

Je to *velikonoční radost* zpřijemňující bolestnou cestu církve, dnes povolane prožívat hodiny Getseman a Kalvárie.

Je to *velikonoční radost*, která proniká do srdcí všech mých synů, posílených a povzbuzených prožívat bolestnou dobu očistování a velkého trápení.

Je to *velikonoční radost*, která osvětluje vaši naději a dává jistou odpověď všem na velké očekávání.

Je to *velikonoční radost*, která vstupuje do vaší doby a připravuje ji na největší událost všech dob.

Protože velikonoční Zmrtvýchvstání bude mít své úplné zakončení, jen když se Ježíš vrátí ve slávě zbudovat mezi vámi své království, když všichni budou plnit Otcovu vůli a dokonale oslaví Nejsvětější Boží Trojici.“

(Z Dodatku ke knize „Kněžím, přemilým synům Panny Marie“, vyd. Středisko MKH, 77200 Olomouc, Černochova 7)

Láska a utrpení

Úvahy v duchu sv. Pavla od Kříže (1694-1775)

(7.)
(dokončení)

„**Spočinout v Ježíši ukřižovaném**“

Bůh je nám vždy nablízku, a to především v utrpení a bolesti.

Je jisté, že utrpení nemůže být zcela překonáno, a to i přes pokroky v přírodních vědách, technice a medicíně. Utrpení patří k lidské existenci.

U některých lidí převládá přesvědčení, že utrpení je trestem za spáchané viny. Tento názor je chybný a krajně nelaskavý. Ježíš se proti takovému významu utrpení výslovně ohrazuje. Máme o tom jasné svědectví ve vyprávění o uzdravení slepého

od narození (srv. J 9,1-7).

Jaký smysl má utrpení? - Tuto otázku není možno všeobecně a objektivně zodpovědět. Bolest prožívá každý spíše subjektivně a jednotlivě. Z pohledu hlubinné psychologie ukazuje logo-terapie V. E. Frankla, že je důležité dát utrpení nějaký „smysl“. Frankl nazývá přijetí a překonání neodvratného osudu jako „velký humánní akt člověka“.

Jako křesťané se snažíme dívat se na bolest a strádání pohledem trpícího Pána. Ježíš vypil kalich bolesti až do dna. Trpěl „pro nás“ a „s námi“. Když musím snášet utrpení, nemusím tak činit sám, protože Pán již se mnou a pro mne trpěl. Když přijmu

a nesu svůj kříž, přijímám podíl na Kristově utrpení: to je základní přesvědčení, podle kterého Pavel od Kříže žil jednak sám, jednak se snažil je zprostředkovat jiným trpícím lidem. Myšlenka na Pána, který trpěl z lásky na kříži, jim dává klid, sílu a jistotu. Tak píše - když sám ležel s těžkou nemocí - jedné nemocné osobě: „*Spočiňte v úplné odevzdanosti na kříži. Ukryjte se jako dítě v náručí ukřižovaného Ježíše, hledejte útočiště v Božím milosrdenství*“ (Dop. III, 593). V jiném dopise stojí: „*Budte jako malé, roztomilé dítě, které se skrývá v náručí a na klíně své matky. Spočívajte na svém lůžku jako na kříži*“ (Dop. I, 154).

Aktuální utrpení přivádí člověka

často do krizové situace. V okamžiku utrpení je důležité vědět, že Bůh nás neopustil, i když nás přepadne takový pocit. Bůh je stále nablízku; také ve chvíli, a právě ve chvíli, kdy prožíváme utrpení. Uchovat si tuto víru není snadné. Živoucí vztah víry k trpícímu a ukřižovanému Pánu nám může být záštitou a zdrojem síly.

Nesmíme utrpení oslavovat, ale nemůžeme také nechat na holičkách ty, kteří právě prožívají neodvratné utrpení, tím že zdůrazňujeme třeba jen zdánlivou nesmyslnost utrpení. V rozjímání křížové cesty věříme a vyznáváme: „*Svým svatým křížem jsi vykoupil svět.*“

Jako pro Ježíše nebyla smrt na kříži konečnou stanicí, nýbrž následovalo zmrtvýchvstání a oslavení, tak ani my nejsme určeni jedině k utrpení, nýbrž abychom prožívali obšťastňující a oblažující Boží blízkost. „*Pak setře Bůh z našich očí všechny slzy*“ (srov. Zj 7,17).

„Zmrtvýchvstání v Ježíšově božském slovu“

Zmrtvýchvstání je trvalý proces, který začíná již v tomto životě

Všechno stvoření prahne po životě: rostliny, zvířata i lidé. Žít a zůstat naživu, to je nejsilnější pud všeho živého. Mnoho lidí se domnívá, že mohou utišit žízeň po životě, když si dopřejí co nejvíce radosti a požitků. Nakonec hledá člověk bezpečí. Chce milovat a být milován. Čím více se daruje lidem, tím je bohatší a spokojenější. Horečný shon po zážitcích a požitcích vede nezřídka k závislosti a činí člověka neschopným vnímat utrpení, touhu a přání bližních.

I když člověk ve všech fázích svého bytí lpí na životě, ví nicméně, že musí zemřít. Že každý člověk bez výjimky musí zemřít, je skutečnost s absolutní jistotou. Jak říká jeden filozof, lidský život je „*bytí k smrti*“. Naše křesťanská víra nám však ukazuje, že smrt není absolutní konec, neznamená úplnou izolaci a osamocení, nýbrž - jakkoliv bolestně ji prožíváme - je přechodem k jinému bytí. Apoštol nás vyzývá s jistotou a přesvědčivostí: „*Bůh, který vzkřísil Pána, vzkřísí svou mocí i nás*“ (1 Kor 6,14).

V této víře ve zmrtvýchvstání a večný život byl Pavel od Kříže hluboce zakořeněn. Máme-li to vyjádřit obrazně, tato víra byla pro jeho život tím, čím je rybě voda pro životně důležité orgány. Světec viděl lidské bytí jako jednotu pozemského a večného života.

My, kteří následujeme Krista, víme a věříme, že Bůh nás nyní povolal k životu, abychom jednou z blízkosti patřili na Boha, a to znamená intenzivní prožívání štěstí. Tento stav nazýváme nebem. Pozemský život je tedy součástí věčného života, nebo jinak řečeno: věčnost již začala.

Proto také zmrtvýchvstání není pro Pavla od Kříže jednorázový akt odtržení od pozemského života. Zmrtvýchvstání je trvalý proces, který začíná již v nynějším životě. Svätý Pavel od Kříže prožívá hluboké bezpečí v Bohu jako „*znovuzrození*“, jako „*zmrtvýchvstání*“. Jedné vdané paní, ke které jej poutalo přátelství, píše: „*Můžete si být jista jako dítě ukryté v Božím lůně nebeského Otce. Tak budete v každém okamžiku znovuzrozena božským slovem Ježíše Krista*“ (Dop. II,28).

Leč náš pozemský život je poznamenán vinou, bolestí a smrtí. To ví i zakladatel řádu pasionistů. Používá zde s oblibou obratu „*mystická smrt*“ a „*znovuzrození v Ježíši Kristu*“. Cílovým bodem tohoto napětí mezi póly je vždy život, vzkříšení. Jako evangelisté v Písmě svatém chápou život, utrpení a smrt Ježíšovu pod zorným úhlem setkání se zmrtvýchvstalým Pánem, tak vidí Pavel od Kříže Ježíšovo utrpení vždy již skrze víru ve vzkříšeného Pána.

Bolest, vina a smrt patří zajisté k našemu životu. Víra ve vlastní vzkříšení a v setkání s ukřižovaným a zmrtvýchvstalým Pánem otevírá širokou perspektivu radostné naděje: *Láska a život jsou silnější než smrt.*

Význam sv. Pavla od Kříže pro dnešní dobu

Pavel od Kříže žil před 300 lety. Od té doby se mnoho změnilo. Přírodní vědy a technika změnily „*tvář země*“, a to nikoliv jen k lepšímu. I pro člověka se mnohé změnilo: něco zlepšilo, něco zhoršilo. Ale ve svých základních tužbách a podstatném snažení zůstal člověk nezměněn.

Zakladatel pasionistů byl velkým milovníkem. Naplněním jeho tužeb a přání byl hluboký, živý vztah k Bohu a darující láska k bližním. Věděl z vlastní zkušenosti, že k pravé osobní lásce patří utrpení. Proto celý život jej vedlo toto hluboké přesvědčení: „*Ježíšovo utrpení je největší a nejpodivuhodnější dílo Boží lásky.*“ Tento náhled, který se stal jeho základem náboženskou zkušeností, určoval celé jeho bytí a jednání. Prožívaný vztah víry k trpícímu Kristu

(„*Christus patiens*“) byl zvláštním darem, charismatem, kterým byl obdařen. Cítil se povolán k tomu, aby založil řeholní společnost, jejímž zvláštním posláním by bylo slovy i skutky připomínat lidem utrpení Ježíše Krista jako „*největší dílo Boží lásky*“. V současnosti několik tisíc mužů a žen na všech kontinentech usilují o to žít v jeho duchu.

Rozjímání o Ježíšově utrpení a živý vztah víry k trpícímu Pánu otevírá oči pro utrpení lidí a podněcuje k tomu, abychom pomáhali lidem, kteří musejí snášet tělesnou nebo duševní bolest. Ani Pavel od Kříže nemohl utrpení, které musí jedinec snášet, dostatečně pochopit, vysvětlit nebo teologicky zdůvodnit. Ale po celý svůj život povzbuzoval lidi k tomu, aby rozjímali o utrpení Ježíše Krista. Zde se může věřícímu otevřít pramen, který mu pomáhá, aby neodvratné utrpení přijímal jako nesitelné, a to v solidaritě s trpícím Pánem. Kde jsou zdrojem lidského utrpení nespravedlnost a viny, je nutno dělat všechno pro to, aby tomuto utrpení byl učiněn konec. Nikdy se však nepodaří odstranit všechno utrpení a jeho příčiny.

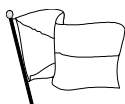
Ale nejvlastnějším posláním člověka není utrpení, nýbrž radost. My lidé žijeme zde na zemi v napětí mezi póly radosti a utrpení. Konečný, večný život v blízkosti Boha již nezná žádnou bolest, nýbrž jen radost a blaženost.

Pavel od Kříže neúnavně volal po „*zvnitřnění*“. Ticho a občasné ústraní byly pro něho nevyhnutelné podmínky, aby mohl opravdu prožívat vztah k Bohu. „*Všechno velké roste v tichosti*“, tato slova platí i pro dnešní dobu, i když se mnoho lidí utíká právě k hluku, aktivismu a „*akci*“. A přece je vnitřní klid první podmínkou, abychom pociťovali stav bezpečí.

Člověk se brání proti utrpení a kříži, neboť je konec konců stvořen od Boha pro radost: I Ježíš se musel k přijetí utrpení a smrti na kříži probíjet v těžkém zápasu v zahradě getsemanské. Ale smrt nebyla jeho poslední stanicí. Otec jej vzkřísil a oslavil.

Náš život je mostem, který nás vede do světla a pestré nádhery Boží blízkosti. Pavel od Kříže nás na této cestě již předešel. Jeho životní zkušeností bylo: *Bůh tě miluje, i když jsi slabý a hříšný, neboť zpečetil svou božskou lásku tím, že dal za tebe svůj život.*

ThDr. P. Martin Bialas C.P.
Přeložil Dr. L. Štula

PRVNÍ JARNÍ POUŤ V KLOKOTECH

Tábor: Na velikonoční pondělí dne 17. dubna 1995 se koná na poutním místě Klokočy u Tábora první jarní pouť. Mše sv. bude v 800 a v 1000 hod., ve 1400 hod. bude svátostné požehnání. Kazatelé budou z řádu Oblátů Panny Marie Neposkvrněné.

8. dubna 1985 zemřel v Klokočech věrný strážce poutní svatyně a pečlivý duchovní otec farníků a poutníků **P. Alois Matulík**.

Farníků a poutníci u příležitosti desátého výročí jeho smrti mu věnují tuto vděčnou vzpomínku.

BISKUP OTČENÁŠEK - VYZNAMENÁNÍ

Praha: V aule Karolina se dnes konalo slavnostní zasedání vědecké rady Univerzity Karlovy, na kterém byla královéhradeckému biskupu Karlu Otčenášskovi předána zlatá pamětní medaile. Shromáždění zahájil rektor Karel Malý, který připomněl výročí založení univerzity, která prožila období slávy i ponížení. Zvláště bolestné bylo období druhé světové války, kdy zahynulo 21 profesorů a docentů a bylo vězněno na 1185 studentů. Profesor Jan Křen ve svém projevu zhodnotil význam 50. výročí skončení druhé světové války. Děkan Katolické teologické fakulty Václav Wolf pak požádal o udělení zlaté medaile biskupu Otčenášskovi. Ten ve svém projevu zdůraznil, že dějiny našeho národa kladou nápadný důraz na duchovní hodnoty, které svým způsobem hledá i dnešní mládež. Ve svém poděkování biskup uvedl, že toto vyznamenání přijímá nejen jménem svým, ale i jménem všech svých spolupracovníků a lidí dobré vůle, kteří v těžkých letech diktatury trpěli podobně jako on pronásledování, věznění a různé druhy útlačku.

DĚDICTVÍ NENÁVISTI A SOBECTVÍ V ČECHÁCH

Pasov - Budějovice: Česká církev je podle slov generálního vikáře budějovické diecéze Václava Dvořáka vystavena novému kulturnímu boji. Jeden z příznaků je zápas o vrácení chrámu sv. Víta církvi. Při zasedání pasovské diecézní rady hovořil Dvořák o „směsi ateismu, antiklerikalismu, nacionalismu a materialismu“. Zvláštní starost připravuje katolické církvi „tendence české postkomunistické společnosti k uzavřenosti místo k otevřenosti.“ Bohužel se ne-

poučila z dějin. Marxismus byl slepý a „určitý politický a hospodářský pragmatismus je rovněž slepý“. Komunistům zničil ekonomiku a společenskou strukturu. Vnitřní, morální škody nechce po pádu komunismu nikdo vidět. Dvořák hovořil o „dědictví nenávisti a sobectví v Čechách“.

OŠETŘOVATELSKÝ ÚSTAV V ŘEPÍCH

Praha: V posledních dnech se objevily v našem tisku různé znepokojující zprávy o pronájmu objektu Výzkumného ústavu zemědělské techniky v Praze - Řepích Kongregaci Milosrdných sester svatého Karla Boromejského. Generální představená S. M. Remigie Češíková SCB nás požádala, abychom touto cestou seznámili veřejnost se skutečným stavem věci.

V letech 1859 - 62 byla sestrami Kongregace Milosrdných sester svatého Karla Boromejského postavena prostorná budova v Řepích s mlýnem, prádelnou a dalším hospodářským zázemím, určená pro sirotky a nalezence. Sestry jim chtěly poskytnout výchovu a výuku v útulném domově a tím jim pomoci, aby se stali řádnými členy lidské společnosti. V roce 1865 se pro hlad a nedostatek úrody přestěhoval řepský ústav se sirotky do Karlína a Kongregace nabídla uprázdněnou velkou budovu k pronajmutí zemským orgánům. Návrh byl přijat a bylo rozhodnuto přemístit sem hradčanskou trestnici, v níž působily již 110 let sestry naší Kongregace. Po stavebních úpravách vznikla ženská trestnice, do níž bylo v říjnu 1865 přestěhováno 300 trestanek. Sestry zaměstnávaly trestanky ve velkých dílnách, v hospodářství, na polích, v pekárně a učily je ručním pracím. Mnohé sestry získaly osvědčení jako vězeňské pracovnice. Tato budova sloužila jako věznice po celou dobu od svého zřízení až do listopadu 1948, kdy byly trestanky rozvezeny do krajských věznic. V roce 1950 musely pak sestry násilně opustit svou činnost i svůj dům.

Již od roku 1990 vyvíjela Kongregace úsilí o navrácení tohoto svého majetku, aby v něm mohla obnovit svoji bývalou činnost, protože podle zápisů v pozemkové knize i v evidenci nemovitostí zůstala vlastníkem budov. V roce 1992, po dohodě s ruzyňskou věznicí, a také z nedostatku míst pro sociální hospitalizace, který pocituje nejen naše nemocnice Pod Petřínem, ale jistě i jiná zdravotnická zařízení, se zrodil nový projekt pro tento objekt: Ošetřovatelský ústav - 100 lůžek pro sociální hospitalizaci; 60 prvotrestanek; 30 míst pro denní stacionář; home - care, t. j.

ošetřování v domácnostech; ubytování civilních i řádových sester.

Souběžně s tím se Kongregace domáhala soudní cestou navrácení svého majetku. Poněvadž se tak dosud nestalo, zvolila formu pronájmu (vlastního domu) s výzkumným ústavem, aby se pro uskutečnění uvedeného projektu s vysoce humánním cílem mohly vytvářet potřebné předpoklady. Investorem tohoto projektu (v celkové hodnotě 140 mil. Kč) je Kongregace, která hradí ze svých prostředků největší část výdajů. Do dnešního dne vynaložila za tím účelem již 12 mil. Kč. Prostředky na tyto výdaje získává Kongregace především prostřednictvím nadace Dobré dílo sester sv. Karla Boromejského a formou darů ze zahraničí, zejména od - RENOVABIS - nadace německých katolíků pro sociální rozvoj ve střední a východní Evropě. Na vybudování tohoto díla přispívá na základě uzavřených smluv i Ministerstvo práce a sociálních věcí a Vězeňská služba ČR.

Touto informací chceme uvést na pravou míru zprávy, které se o této záležitosti objevily v tisku. Záměrem je, aby se obnovila sociální funkce tohoto areálu ve prospěch nejslabších vrstev obyvatelstva, a k tomu je třeba vyjasnit vlastnické poměry. Nepochybujeme, že si tento projekt získá potřebnou podporu veřejnosti.

MATKA BOŽÍ PIEKARSKÁ

V sousedství polského města Bytom v Piekarach Sl. je na kalvarském návrší mariánská bazilika, kde je uctíván obraz Matky Boží, který je zvláštním způsobem spjat s naším hlavním městem Prahou. Když v XVII. stol. propukl v Praze mor, který decimoval pražské obyvatelstvo, dal císař Leopold I. r. 1680 převést Piekarskou Madonu do Prahy, kde byl s obrazem uspořádán velký prosebný průvod. Po této pobožnosti vlna moru skutečně ustoupila, a tak tehdejší pražský arcibiskup Jan Bedřich Wallstein prohlásil piekarský obraz za zázračný. Obraz tak díky své pouti do Prahy získal mezinárodní pověst.

Na poutní místo Piekary budou letos 17. září v návaznosti na svátek P. Marie Sedmibolestné konat pouť polské chrámové sbory. Po dopoledních bohoslužbách uskuteční se odpoledne festival mariánských písní a skladeb ve sborové úpravě. Pořadatelé pouti by s radostí uvítali, kdyby do Piekar připutovaly i české chrámové sbory a uctily tak svým zpěvem Piekarskou Matku Boží, která je tak úzce spjata i s naším hlavním městem. Zájemci o tuto pouť mohou svou účast ohlásit v redakci našeho listu.

Křesťanské kulturní středisko **BARTHOLOMEUM** pro Vás připravilo tyto zájezdy:

- Lurdy, La Salette, Avignon, Nevers** - 16.6 až 25.6
3500Kč + 630 Frf /7x hotel, 4x večeře/
Řím, Florencie, Pisa, Padova, Benátky - 24.9 až 1.10
5350Kč /4x chatky, 1x hotel, 4x snídaně/
Medjugorje, Vídeň, Graz, Znojmo - 30.5 až 5.6
1770Kč /+4x ubyt. v rodinách/
Altötting, Mariazell, Pasov, Melk - 9.6 až 11.6
1250Kč /2x ubytovna/
Czestochova, Krakow, Wadowice, Wieliczka - 9.9 až 10.9.
850Kč /1x ubytovna/
Litmanová, Levoča, Rožnov, Bouzov - 18.8 až 20.8
890 Kč /2x ubytovna/

Informace: Benedettiho 497, 530 03 Pardubice, tel. 040-21891

PAMÁTKA ZAVRAŽDĚNÝCH MISIONÁŘŮ

Vatikán: Den 24. března bude v církvi zasvěcen památce 500 misionářů - mučedníků, kteří byli zavražděni v misiích za posledních 30 roků. Jen v minulém roce zahynulo násilnou rukou 269 řeholníků. Nejvíce zavražděných misionářů bylo ve státech Rwanda, Alžír, Indie, Jamajka, Haiti, Sierra Leone a Uganda. Je zajímavé, že o těchto vraždách se v masmédiích psalo velmi málo nebo vůbec nic, napsal ve svém dodatku Zpravodaj misionářského oddělení Vatikánu, který vyšel v minulém týdnu.

KŘESŤANSTVÍ V ČINĚ

Vatikán: Prezident papežského institutu pro zahraniční misie Angelo Lazarotti označil Čínu z hlediska křesťanství za kontinent zítřka. V ČLR žije 1,2 miliardy lidí, kteří touží po nových ideálech. Mnoháleťá ateistická propaganda ztrácí podle něho stále více věrohodnost.

POSTUPNÝ ODVRAT OD ATEISMU V RUSKU

Rusko: Současný výzkum veřejného mínění u tří tisíc občanů ukázal, že se projevuje postupný odvrát od ateismu a více se oceňují mravní hodnoty nabízené různými náboženskými směry. Přes 60% dotázaných se označilo za věřící. Výzkum uskutečnilo studijní středisko „Posel víry“, které je podřízené moskevskému patriarchovi.

PAPEŽ PŘIJAL VDOVU PO ZACHRÁNCI ŽIDŮ

Papež Jan Pavel II. přijal k soukromému rozhovoru Emilii Schindlerovou, vdovu po zachránci Židů Oskaru Schindlerovi (1908 - 1974), jehož proslavil ve světě film „Schindlerův seznam“. E. Schindlerová pozvala papeže, aby posvětil v Jeruzalémě středisko „Argentinský dům Emilie a Oskara Schindlerových“.

CÍRKEVNÍ ŽIVOT I V RUINÁCH

Čečensko: Ačkoliv pravoslavná Michaelova katedrála v čečenském hlavním městě Groznom leží v troskách, církevní život pravoslavné menšiny nebyl zničen. Sděluje to parížská pravoslavná tisková agentura „Service Orthodoxe de Piesse“. Z katedrály zůstaly jen vnější zdi, kupole se v lednu při dělostřelecké palbě zřítily. Přes přerušované dělostřelecké ostřelování se konaly ještě 7. ledna ve sklepích katedrály slavnostní vánoční bohoslužby. I nyní se shromažďují kněží a věřící ve sklepech a bytech k modlitbě. Řada ruských vojáků navštívila kněze a požádala o křest. Čečensko je převážně islámské, avšak je zde velká pravoslavná menšina, která se skládá jak z etnických Rusů (23%), tak také z příslušníků různých kavkazských národů.

LITEVSKÝ PREZIDENT BRAZAUSKAS

Vilnius: Litevský prezident Algirdas Brazauskas, bývalý šéf komunistické strany země, přestoupil ke katolicizmu. Oznámil to farář chrámu Svatého Ducha ve Vilniusu při mši v Brazauskasově přítomnosti. Prezident navštívoval po skončení komunistického režimu bohoslužby pravidelně. Jeho žena spolupracovala s řeholnicemi již za sovětské vlády. Brazauskas dal své děti pokřtít před třemi lety a kněz tajně požehnal jeho manželství.

Prezident využil mše bezprostředně před litevskými komunálními volbami jako gesto vůči polské menšině. Polský a litevský národ spojují nejen dějiny, nýbrž i společná víra, řekl Brazauskas. Doufá, že „společné modlitby“ přispějí k překonání těžkých momentů v litevsko - polských vztazích. Polská menšina byla připuštěna k volbám poprvé.

Brazauskas, který vládnoucí komunistickou stranu Litvy vedl v roce 1989 při jejím rozchodu s Moskvou, byl prvním demokraticky zvoleným

Na Biskupském gymnasiu v Brně bude pořádáno setkání bývalých studentů, absolventů, pedagogických a správních zaměstnanců, a to při příležitosti 5. výročí obnovení činnosti školy.

Setkání se uskuteční v sobotu 25. listopadu 1995.

Srdečně zveme bývalé studenty, absolventy, profesory, zaměstnance a přátele Biskupského gymnasia k účasti na setkání.

Protože nemáme adresy těch, kdo na gymnasiu pracovali a studovali v letech 1947 - 1950, žádáme je zdvořile, aby nám svou adresu zaslali. Prosíme všechny, kdo mohou zapůjčit jakýkoliv dokumentační materiál o historii školy, o jeho přiložení. Velmi vítaný by byl vlastní textový příspěvek na jakékoliv téma spjaté s Biskupským gymnasiem.

Adresa:

Výbor setkání absolventů
Biskupské gymnasium
Barvičova 85
602 00 BRNO

prezidentem bývalé sovětské republiky. Litevský kardinál Vincentas Sladkevicius, arcibiskup Vincentas, chválil exkomunistu za zavedení náboženství do státních škol a jeho pomoc při navrácení vyvlastněného církevního majetku. Vedoucí církevní představitelé uvítali, že prezident odmítl podepsat parlamentem schválený zákon, který chtěl omezit navrácení církevního majetku. Pozorovatelé neočekávají, že parlament prezidentovo veto přejde.

NOVÝ POLSKÝ VELVYSLANEC VE VATIKÁNĚ

Podle informací a polských vládnoucích kruhů se má stát novým polským velvyslancem ve Vatikáně ve Velké Británii žijící polský historik umění Andrej Ciechanowiecki. Nový polský ministr zahraničí Wladyslaw Bartoszewski se rozhodl pro Ciechanowského, praví zpráva z Varšavy. Historik umění byl v padesátých letech politickým vězněm. Funkce vaticánského velvyslance je dlouhou dobu neobsazena, což vedlo k ostré kritice ze strany církve.

OCHROMENÍ NÁBOŽENSKÉ MOCI BUDDHISMU

Tibet: Podle údajů místního deníku chtějí Číňané ovládající tuto zemi silně omezit počet mnichů u místních chrámů. Tím má být ochromena náboženská moc buddhismu. Mniši získávají stále více dorostu z řad mládeže.

Zprávy na této dvoustraně: TISK
ČBK Praha, P. Miloslav Fiala a
Daria Kalcovská.

BUĎ DOBRÝ (12 - ukončení)

S Ježíšovou naukou v srdci odcházejí učedníci Kristovi získávat svět dobrotě.

Nekážou ve svůj prospěch.

Ríkají pouze: „Odhodte pouta vášní, osvobodte se, mějte se v úctě a milujte se vespolek!“

Zákon Páně je, abyste se milovali. Budete-li jej dobře zachovávat, stačí.“

Tato řeč proniká k srdcím.

Žízeň po dobrotě se rodí v duších.

Božským vlivem se zjemňují mravy, rozvíjejí se city vzájemné lásky a lidé spolu jednájí jako bratři.

Je to proměna sice pomalá a zůstává ještě vzdálena dokonalosti, avšak přece je to přeměna skutečná a viditelná u všech křesťanských národů.

Čím více ten který národ pochopil Krista, tím hlubší a pevnější království dobroty je v srdcích jeho členů a projevuje se v úctě k životu a zájmu druhého, v jemnosti a zdvořilosti v jednání, v počtu druhů všeho toho, co přispívá k ulehčení bída.

A naopak, čím více je vzdálen národ od Krista, tím více v takovém národě panuje barbarství, často ještě v dávných brutálních formách, jindy v zálučné rafinovanosti moderní civilizace.

Bůh zůstává věčným zdrojem, k němuž musí přicházet žizníci duše, aby vyrostla v dobrotě. Srdce Kristovo v Církvi je jejím stálým živým pramenem; rozdává své bohatství dobroty každému, kdo se přichází s křesťanskou dobrotou k němu napojit.

Můžeme se setkat s lidmi, kteří přesto, že se počítají mezi zbožné a věřící, prohřešují se proti dobrotě a lásce závistivými myšlenkami, nešetrnými slovy a bezohlednými činy.

Jejich život je v rozporu se zbožností, kterou projevují.

Jejich zbožnost je něčím vnějším: někdy je snad upřímná, avšak příliš slabá, než aby umlčela zvrácený hlas špatně ovládané povahy.

Naproti tomu potkáme lidi, kteří se uzavírají náboženství, a přesto jejich skutky nesou pečeť skutečné dobroty.

Jsou to duše, které jsou již od přirozenosti velmi úslužné a přívětivé, které, aniž si to uvědomují, mají v sobě bohaté poklady křesťanské lásky. Přejali od svých ušlechtilých předků dobrotu, i když nepřijali náboženství.

Tyto výjimky ovšem nejsou pravidlem.

Zůstává stejně platnou pravdou, že náboženství je mocná síla daná světu, aby získala dobrotě a lásce

i povahy drsné a nepřívětivé, a že pro odhodlanou duši je upřímná zbožnost nejúčinnějším prostředkem k rozmnožení laskavosti, soucitu, šlechtnosti, nesobeckosti.

Privádí duši do školy Mistrovy.

Opakuje stále jeho slova dobroty a lásky: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem... Blahoslavení pokorní, neboť oni se budou nazývat synové Boží... Trpělivostí získáte své duše.“

Tak mluví náboženství Ježíše Krista k těm, kteří naslouchají jeho učení.

Není pak rozum, který přijímá takovou nauku, jat odporem ke každému násilí a láskou a nadšením pro každou šlechtnost?

Bůh přichází k těm, kteří ho volají.

Starozákonní proroci to krásně vyslovili: „Není národa, jemuž by byl Bůh prokázal tolik cti, aby mu byl tak blízko, jako nám.“

Tento důvěrný a blízký poměr Boha a člověka, který se modlí, je ještě jasněji vyjádřen v evangeliích.

„Jestliže dva nebo tři z vás se spolu sjednotí, aby prosili mého Otce v mém jménu, tam jsem já uprostřed nich...“

Miluje-li kdo mne, přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek.“

Toto spojení křesťana s Bohem dosahuje svého vrcholu ve svatém přijímání, kdy se Tělo Kristovo, plné nekonečné velebnosti Božství, stává pokrmem duše.

Přítomnost samotného Boha v člověku má za následek obnovení řádu, ustavení vlády ducha nad vášněmi a dobroty nad zlými náklonnostmi.

Náboženství konečně ukládá i povinnosti.

Je jisté pravdivé, že za nebeské dary, které přináší, žádá od člověka skutky, které jsou projevem úsilí o mravní dobro.

Žádá na nás, abychom vypěstovali v sobě ctnosti.

Je samozřejmé, že musíme ve svých srdcích uhasit city nenávisti a závislosti, promíjet a odpouštět hříchy a křivdy, varovat se prudkých slov, být laskaví ke svým bratrům a ochotní pomáhat jim v nouzi.

Tim všim nás náboženství zavazuje k cestě dobroty a lásky.

Náboženství a dobrota tedy spolu souvisejí velmi těsně.

Jejich vzájemná závislost je taková, že není dobroty bez Boha a Bůh není tam, kde není dobrota.

Hledáš dobrotu a lásku?

Jdi ji čerpat s modlitbou naitech

k jejímu zdroji, jímž je Božské Srdce.

Jsi snad dobrý, a přesto se ti zdá, že je ti Bůh vzdálen?

Pohleď pozorněji do své duše!

Bůh v ní přebývá, třebaže ve skrytu, a jednoho dne Jej poznáš.

Namlouváš si, že Bůh sídlí v tvém srdci, a přesto v něm nemáš ani laskavosti, ani něžnosti?

Tvé náboženství je jen přeludem, neboť není-li dobrota v tobě, není s tebou Bůh.

To je základní pravda křesťanství, že totiž znakem náboženství je láska.

Otevři ze široka své srdce dobrotě a učíš ji průvodkyní svého života!

Neobávej se jí!

Nikdy tě nezradí.

Budeš někdy litovat, že ses byl tvrdý nebo slabý, nikdy, že ses byl dobrý.

Jestli snad někdy jiní špatně pochopí tvé úmysly, zapomenou-li na tvá dobrodíní nebo ti splatí nevděkem, budeš mít přesto největší útěchu ve svém svědomí, že jsi nikdy nezhrěšil proti dobrotě.

Budeš-li dobrý, budeš stále lepší a šťastnější.

Není většího zdroje pokoje a radosti, než jakým je upřímná dobrota.

At' se tvář vnějšího světa jakkoliv mění, láska k bližnímu a mravní vzestup každého z nás zůstávají základem lidského štěstí a lidského vývoje k snesitelnému soužití všech lidí a národů. Bez dobrotivosti se největší pokrok může změnit v peklo.

Je mnoho velkých a zvučných hesel, která dnes ovládají svět a veškerý pokrok. Splněný příkaz Bud' dobrý! však rozhodne, prospějí-li nám hesla a cíle nebo ne.

Komu se zdají slova o dobrotivosti příliš mírná a jeví se mu spíše jako projev slabosti, at' se vážně pokusí být dobrý, a pozná, kolik síly je zapotřebí, abychom tento zákon splnili. Poznává také, kolik nové tvůrčí síly pro osobní a společenský život plnění tohoto mírného příkazu v něm probudí. Poznává tajemství, ze kterého se rodí síla těch, kteří svůj život zasvětili bližním a ze kterého se rodí radost těch, kteří jsou předmětem jejich lásky. Poznává také onen vnitřní klid, ono hluboké štěstí, jakým se dobrotivost odměňuje tomu, kdo ji v životě nejen vyznává, ale také plní.

Podle: **Bud' dobrý
Vincentinum
Praha 1945**

**Protřibil jsi mě ohněm
(Žalm 16,3)***Jan Sarkander
prohlášen blahoslaveným.*

Našemu mučedníku Janu Sarkandroví dáváme dosud titul „blahoslavený“. Co to znamená? Tento čestný titul patří v církvi těm, u nichž bylo náležitě prokázáno, že zemřeli v oprávněné pověsti svatosti a jejichž veřejná úcta je povolena. Je-li tato úcta přikázána, získává takto poctěný titul „svatý“.

Jan Sarkander byl zbožnými lidmi uctíván hned po smrti. Kdo první přiložil ruku k dílu, aby byl prohlášen za blahoslaveného, byl olomoucký biskup Wolfgang hrabě Schratzenbach (1711-1738). Pověřil veškerým jednáním v té věci jednoho opata v Římě. Roku 1715 se tam konala o možnosti blahověření Jana Sarkandra porada. Městská rada v Olomouci prosila biskupa (1728), aby záležitost urychlil a přivedl ke šťastnému konci. Poukazovala na to, že zásluhy, ctnosti i zázraky prokázaly svatost Sarkandrovu a že blahověření jeho bude městu Olomouci a celému křesťanstvu jen ke cti. Z řad lidu rovněž přemnozí podporovali snahy biskupovy a sdělovali, že jejich prosby byly na přímělu Jana Sarkandra vyslyšeny.

Leč k cíli byla cesta ještě daleká a velmi obtížná. Z dalších biskupů věnoval pozornost blahověření Jana Sarkandra kardinál Troyer (1745-1758). Za něho byl (1750) započat apoštolský proces v Římě. Příslušná soudní komise zasedala od 24. listopadu 1750 do 28. srpna 1851 celkem 136krát.

Teprve 6. května 1860 - 240 let po smrti - a po vysvětlení a odstranění všech nejasností - bylo dosaženo cíle a Jan Sarkander prohlášen za blahoslaveného. Stalo se tak na slavnosti u svatého Petra v Římě. Po přečtení papežova rozhodnutí se zpíval hymnus Te Deum (Bože, chválime tebe). Za zpěvu byl odhalen závoj, jímž byl dosud zastřen obraz nového blahoslavence. Slavnostní vyzvánění a salvy z Andělského hradu oznamovaly tento úkon celému městu Římu. V bazilice byly zavěšeny dva obrazy, znázorňující dvě uzdravení na přímělu blahoslaveného Jana Sarkandra.

Věnujme pozornost aspoň jedno-

mu z nich. Osmiletý hoch Jan Kimmel z Wildgrubu ve Slezsku trpěl po dvě léta zděděnou pakostnicí. Měl nohy po kolena oteklé. Rodiče pro svou chudobu nemohli vyhledávat lékařskou pomoc. I přinesli hoča do Olomouce k Sarkandrovu hrobu, aby tam prosili o uzdravení. S velkými obtížemi se pak dostali na Svatý kopeček, kde přenocovali. V noci hoříkovi tak nohy otekly, že jej druhého dne do Olomouce museli nést. Matka přijala svátosti u Panny Marie Sněžné a pak zanesla chlapce do mučírny Sarkandrovu. Položila jej na lavici a byla vroucně přítomna mši svaté. Po mši svaté hoch s radostí prohlásil, že již může chodit. Oteklina zmizela a hoch celou cestu domů vykonal bez bolesti. Protokol o tom je v olomouckém svatomichalském archivu, folio 715-774.

O slavnosti blahověření vlál před svatopetrskou bazilikou prapor s obrazem blahoslaveného Jana. A nad obrazem slova žalmu šestnáctého: *Igne me examinasti. - Protřibil jsi mě ohněm.*

K večeru o 6. hodině přišel vzdát poctu do chrámu novému blahoslavení papež Pius IX.

V Olomouci se konaly obdobné slavnosti koncem září 1860. Před slavností byly přeneseny ostatky blahoslaveného Jana od svatého Michala do metropolitního chrámu svatého Václava. Dómský probošt Peteani - za přítomnosti některých kněží a dvou lékařů - vložil blahoslavencovu

lebku do šestihranného zaskleného relikváře, ostatní kosti do podlouhlé skříňky.

Ostatky přenášeli faráři skočovský, příborský, opavský, uničovský, charvátský, zdounecký, boskovický, holešovský a svatomichalský. Město bylo slavnostně osvětleno. Pobožnost na dómě končila o 11. hodině. Druhého dne v neděli sloužil mši svatou kardinál Fürstenberg za přítomnosti několika biskupů a mnoha hodnostářů duchovních i světských. Lid zaplnil celé náměstí před chrámem.

Týden nato se konaly slavnosti i jinde, zvláště v místech, kde blahoslavený Jan působil.

Po slavnostech pak zatoužili ctitelé nového blahoslavence, aby místo dosavadní skromné kapličky byla k jeho cti vybudována kaple větší a důstojnější. To se uskutečnilo za kardinála Františka Bauera v letech 1908-1910. Stavitel R. Němec vybudoval nad bývalou mučírnu skutečně důstojnou kapli ve slohu novobarokním.

Je to umělecky hodnotný památník mučednictví blahoslaveného Jana. Ale památník mrtvý, z cihel a z kamene.

Ohněm na mučidle vytřibil Sarkander svou víru a věrnost. Ohněm úředních šetření byla vytřibena jistota o jeho svatosti. Naše víra, naše věrnost a náš charakter se nezdokonalí a neprojeví bez zkoušek, třebas i ohnivých. S tím počítejme. Snažme se svou věrností vůči církvi podat živý doklad toho, že si víry a věrnosti blahoslaveného Jana Sarkandra vážíme.

Mons. Erich Pepřik

AVETOUR DO IZRAELE A EGYPTU

Jedinečná příležitost k životní pouti do Svaté země a Egyptu za mimořádnou cenu.

Izrael - Egypt - 11. 5. - 24. 5. 95
- 16.100,- Kč!!!

Doprava tam letecky, zpět lodí a busem přes Rodos a Kypr /zastávky, prohlídka antického Řecka, 7x ubytování, 7x snídaně, víza, duchovní doprovod, průvodce aj. /více prospekt/

AVETOUR NA LA SALETTU

duchovní exercicie na vrcholu La Saletty s duchovním otcem Weigelem ve dnech 12. 5. - 18. 5. 95.

V ceně doprava, ubytování, pojištění - 2.700,- Kč

Přihlášky a informace:

Jiří Chválek, Družstevní 995
518 01 Dobruška
tel. 0443-21929.

**Exercicie pro rozpoznávání
duchovního povolání pro mládež**

Miles Jesu jsou katolickým laickým institutem, který sdružuje mladé odborníky, žijící společně komunitním způsobem života v úplné odevzdanosti Ježíši Kristu a Panně Marii.

Jsi-li mladý/á, bez závazků a cítiš-li se povolán/á, přijď na duchovní cvičení.

Ženy: 4. 5. - 7. 5. 1995

Muži: 27. 4. - 30. 4. 1995

**Pište: MILES JESU
KLATOVSKÁ 20
602 00 Brno**

Tel.: (05) 744 933

13. Také nově reformovaná kniha chval čili liturgie hodiněk vydává jasné svědectví o účtě k Matce Páně: v hymnech, mezi nimiž jsou i vynikající literární skvosty jako je Dantova modlitba k Panně Marii³⁴; pak v antifonách, které uzavírají běh denních modliteb vroucí prosbou a k nimž bylo připojeno troparium „Pod ochranu tvou se utíkáme“, účtyhodně pro svou starobylost a překrásné svým obsahem; v přímlovách jitřních chval a nešpor, v nichž se často utíkáme s plnou důvěrou k Matce milosrdenství; a konečně v četných jiných mariánských textech, vybraných z děl autorů prvních staletí, středověku i novější doby.

14. V misálu, lekcionáři a v liturgických hodinkách, těchto základních pilířích modlitby římské liturgie, se slaví památka Panny Marie často; avšak ani v jiných liturgických knihách nechybí projevy vroucí lásky a pokorné prosby k Bohorodičce. Církev ji vzývá jako Matku milosti při křestních obřadech³⁵; prosí, aby se přimlouvala za matky, které přicházejí do chrámu poděkovat s radostí za dar mateřství³⁶; klade ji za vzor svým synům a dcerám, kteří se rozhodli následovat Krista v řeholním životě³⁷ nebo mu zasvěcují své panenství³⁸ a

těm všem vyprošuje její mateřskou pomoc³⁹; modlí se k ní neustále za ty, kterým nadešla hodina smrti⁴⁰; prosí, aby se přimlouvala za ty, kteří zavřeli oči světlu tohoto světa a stojí před Kristem, věčným Světlem⁴¹; a vzývá ji, aby vyprosila útěchu těm, kteří s hořkým zármutkem oplakávají ve víře smrt svých drahých⁴².

15. Tento pohled do nových liturgických knih nás vede k potěšujícímu závěru: po reformě zavedené Vatikánským koncilem je Panna Maria postavena - jak si to přálo už liturgické hnutí - do široké perspektivy celého Kristova tajemství a v souladu s tradicí je jí přiznáváno ojedinělé místo, které jí přísluší v křesťanském kultu jako svaté Boží Rodičce a společníci Vykupitele.

A nemohlo tomu být jinak. Kdo se za hloubá do dějin křesťanského kultu, snadno zjistí, že nejzávažnější a nejnádhernější hlasy zbožnosti o Panně Marii se rozezněly jak na Východě, tak na Západě v liturgii, nebo byly do liturgie včleněny.

Je třeba ovšem také zdůraznit, že úcta, kterou dnes celá církev nejsvětější Bohorodičce vzdává, rozvíjí a prohlubuje kult, který jí církev s úzkostlivou snahou o pravdu a v důstojných formách prokazuje

už odedávna. Dnešní církev čerpá důvody, náměty a podněty k prohloubení úcty Panny Marie z nevyčerpatelného pramene tradice, jejíž životodárnost vyvěrá z nepomíjející přítomnosti Ducha svatého a z nepřetržitého poslouchání Božího slova. A liturgie, schválená a podporovaná učitelským úřadem církve, je vznešeným svědectvím a neochvějným dokladem této živé tradice.

Poznámky:

³⁴. Srov. Božská komedie, Ráj XXXIII, 1-9; Viz Liturgia Horarum, Památka P. Marie v sobotu, ad Officium Lectionis, Hymnus.

³⁵. Viz Ordo baptismi parvulorum, č. 48; Ordo initiationis christianae adultorum, č. 214.

³⁶. Viz Rituale Romanum, Tit. VII, kap. III, De benedictione mulieris post partum.

³⁷. Viz Ordo professionis religiosae, První část, č. 57 a 67.

³⁸. Viz Ordo consecrationis virginum, č. 16.

³⁹. Viz Ordo professionis religiosae, První část, č. 62 a 142; Druhá část, č. 67 a 158; Ordo consecrationis virginum, č. 18 a 20.

⁴⁰. Viz Ordo unctionis infirmorum eorumque pastoralis curae, č. 143, 146, 147, 150.

⁴¹. Viz Missale Romanum, Vstupní modlitba Za zemřelé sourozence, příbuzné a dobrodince ze mši za zemřelé.

⁴². Viz Ordo exsequiarum, č. 226.

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské. S církevním schválením vydává a tiskne Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějská s.r.o. Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 00 Olomouc; telefon a fax 068/52 228 03. Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Ostravě č.j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. Objednávky vyřizuje administrace týdeníku. Administrace pro Slovenskou republiku: Agentúra Lux, Distribúcia tlače, Zvonová 21, 969 01 Banská Štiavnica; podávanie novinových zásielok povolené SP, š. p. ZsRP Bratislava, č.j. 3228-OPP zo dňa 27. 12. 1994.

Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.) se podřizujeme konečnému úsudku církve.